

STATENKOERIER

UITGAVE VAN HET WIJKOVERLEG STATENKWARTIER
QUARTERLY MAGAZINE FOR INHABITANTS OF THE STATENKWARTIER

Aan de bewoner(s) van dit huis

Betaald parkeren

Pagina 4

De Duinoordschool	23
Weet wat je eet	27
Historie: de Aert van der Goes	31

Elkaar kennen, elkaar helpen

*"De enorme dankbaarheid van de mensen,
daar doen de chauffeurs en bijrijders het voor.
Dat is ónbeschrijflijk!"*

NU OOK BUS- EN ROLSTOELVERVOER BIJ WELZIYN SCHEVENINGEN!

De 'Particuliere Vervoersdienst' voor vervoer met een personenauto is al jaren zo'n groot succes dat vanaf 1 september met groot enthousiasme een aanvullende dienst wordt opgestart, namelijk de dienst 'Bus- en rolstoelvervoer', voor vervoer met of zonder rolstoel.

Het '**Bus- en rolstoelvervoer**' wordt voor verschillende doeleinden voor inwoners van stadsdeel Scheveningen ingezet, bijvoorbeeld om senioren van huis naar de dagbehandeling te brengen en vice versa. Daarnaast is de bus bestemd voor personen die rolstoelafhankelijk zijn, onder andere voor vervoer naar familie, een activiteit, de huisarts of het ziekenhuis. Ook wordt deze bus ingezet voor diverse leuke uitstapjes in groepsverband.

Dankzij de hulp en het enthousiasme van al deze betrokken vrijwilligers krijgen 600 Scheveningse senioren een stukje zelfredzaamheid terug, door hun aanbod van vervoer met begeleiding. De ritten gaan overal heen en op elk mogelijk tijdstip: 's avonds, in het weekend, binnen en (ver) buiten Den Haag. Dit vrijwilligerswerk geeft zo velen voldoening.

Ook vrijwillige chauffeur of bijrijder worden?

(070) 217 20 55

(maandag tot en met vrijdag van 8.00 - 15.00 uur)

rob.steegers@welzijnscheveningen.nl

U komt in een gezellig team van chauffeurs en bijrijders te werken, het rooster wordt in overleg met u bepaald en 6x per jaar wordt er in de avonduren een speciaal Chauffeurscafé georganiseerd. U wordt goed ingewerkt en begeleid. U neemt deel aan een interne training en aan de cursussen EHBO, Omgaan met de (doel)groep en (Rolstoel-)cliënten veilig vervoeren. Als bijrijder is het bezit van een rijbewijs niet noodzakelijk.

WE MOETEN ZUINIG ZIJN OP ONZE TIJD

Iedere keer, als wij met het nieuwste nummer van de Statenkoerier bezig zijn, verbazen wij ons weer over het enorme aantal vrijwilligers in het Statenkwartier. Alleen bij het Couvéehuis zijn er op dit moment al 93 actief. Deze keer ontdekte onze onbetaalde en vrijwillige redacteur Jan Bron, 38 vrijwillige chauffeurs die met ruim 2000 ritten door het jaar met veel toewijding 600 ouderen met een beperking brengen en halen. Hij sprak een aantal van hen en deed verslag.

Buurtenergie Statenkwartier (BES) legt in dit nummer uit waarom het noodzakelijk is dat, wil de gemeente haar duurzaamheidsdoelen halen, zij goed kijkt hoe infrastructurele projecten gecombineerd worden. En ja, ook de mensen bij BES, die zich inzetten om de wijk te verduurzamen, doen dit op vrijwillige basis.

Binnenkort nemen wij afscheid van Koen Baart als voorzitter van het bestuur van het wijkoverleg. Uit anonieme bronnen in het bestuur, dat geheel uit vrijwilligers bestaat, vernamen wij dat hij dit niet onverdienlijk heeft gedaan en aangezien Koen nooit te beroerd is om ergens een mening over te geven had onze vrijwillige vliegende kiep, Sigrid van Iersel, een interview met hem.

Abe van der Werff maakte wederom een tekening bij het interview. Hiervoor onze dank. Het zal voorlopig de laatste keer zijn. Hij heeft het weliswaar met plezier gedaan maar het kost hem erg veel tijd waardoor andere zaken blijven liggen. En tijd is iets waar je, ook als vrijwilliger, zuinig op moet zijn.

Menno de Groot
Eindreducteur

VACATURE REDACTEUR STATENKOERIER

Rond de kernredactie is ruimte voor nieuwe redacteurs. Inspirerend werk in een goed team! Schrijf jij graag en voel je je betrokken bij het Statenkwartier?

Meld je aan via statenkoerier@statenkwartier.net

Foto cover

Koen Baart

Foto: Abe van der Werff

Colofon

De Statenkoerier is een uitgave van het bestuur van het Wijkoverleg Statenkwartier wijkoverleg@statenkwartier.net (bestuur); statenkoerier@statenkwartier.net (redactie). Jaargang 38, uitgave september 2017 – 03.

De Statenkoerier verschijnt viermaal per jaar en wordt gratis huis-aan-huis bezorgd. Oplage 6.500. Verschijningsdatum volgend nummer: Vanaf 11 december 2017.

De Statenkoerier wordt bezorgd op alle adressen in het Statenkwartier, óók indien NEE-NEE stickers zijn toegepast. Aldus is besloten op de wijkvergadering van 12 november 2013 en opnieuw op 16 november 2016. Veel gebruikers van NEE-NEE stickers ontvangen graag de Statenkoerier maar willen verschoond blijven van overig drukwerk.

Wie geen prijs stelt op de Statenkoerier kan dit melden op info@statenkwartier.net met vermelding van het woonadres.

Vrienden van het Statenkwartier

Bankrek. NL85 INGB 0000175903 t.n.v. de stichting Vrienden van het Statenkwartier, Den Haag.

Redactie Statenkoerier

Jan Bron Dik
Menno de Groot, eindredacteur
Marion Petit, contactpersoon bestuur
Abe van der Werff

Vragen, opmerkingen?

Mail naar statenkoerier@statenkwartier.net
Druk: PrintStudio Statenkwartier BV
Verspreiding: Huis Aan Huis Amsterdam
Vormgeving: Leen van der Heijdt, À la Leen

Advertenties

Voor tarieven en afmetingen:
[Mirjam Kroemer kroemer@kpnmail.nl](mailto:Mirjam.Kroemer@kpnmail.nl)

Bij een jaarcontract betaalt u éénmalig 4 advertenties en krijgt u 20% korting op de totaalprijs. Een jaarcontract loopt van 1 januari t/m 31 december. Advertentietarieven zijn excl. pre-presswerkzaamheden.

Advertenties voor het volgende nummer inleveren uiterlijk 23 oktober 2017 bij [Mirjam Kroemer, kroemer@kpnmail.nl](mailto:Mirjam.Kroemer@kpnmail.nl).

In dit nummer

Koen Baart: Niet meer de hakken in het zand	4
Uitnodiging Statenkwartierborrel	9
HTM en het R-NET	11
BES: Statement	12
Gehaald en gebracht	15
Van het bestuur: Bouwplannen	18
De kinderpagina	20
De Duinoordschool	23
Iedereen moet eten	27
Historie: de Aert van der Goesstraat	31
Wijkinformatie	38

Koen Baart neemt afscheid als voorzitter van het wijkoverleg

NIET MEER DE HAKKEN IN HET ZAND

Tekst Sigrid van Iersel Foto en tekening Abe van der Werff.....

Koen Baart (1946)

- Woont in de Ten Hovestraat sinds 1984
- 2012 -2017 Voorzitter Bestuur wijkoverleg Statenkwartier
- Opleiding: Middelbare school, niet afgemaakt
- Werkervaring: Van 1970 tot 2006 gewerkt bij de Staten-Generaal
- Nevenfuncties: Voorzitter stichting theater De Vaillant, Voorzitter Fietzersbond, regio Den Haag, Vice-voorzitter Advies commissie bezwaarschriften gemeente Den Haag, Vice-voorzitter Advies commissie Sport gemeente Den Haag
- Hobbies: Politiek, reizen, sport (actief en passief)
- Getrouwd met: Marlous Kriek, 2 kinderen, Babette en Jonas, 5 kleinkinderen, Lidewij, Felix, Anna, Tom en Christianne

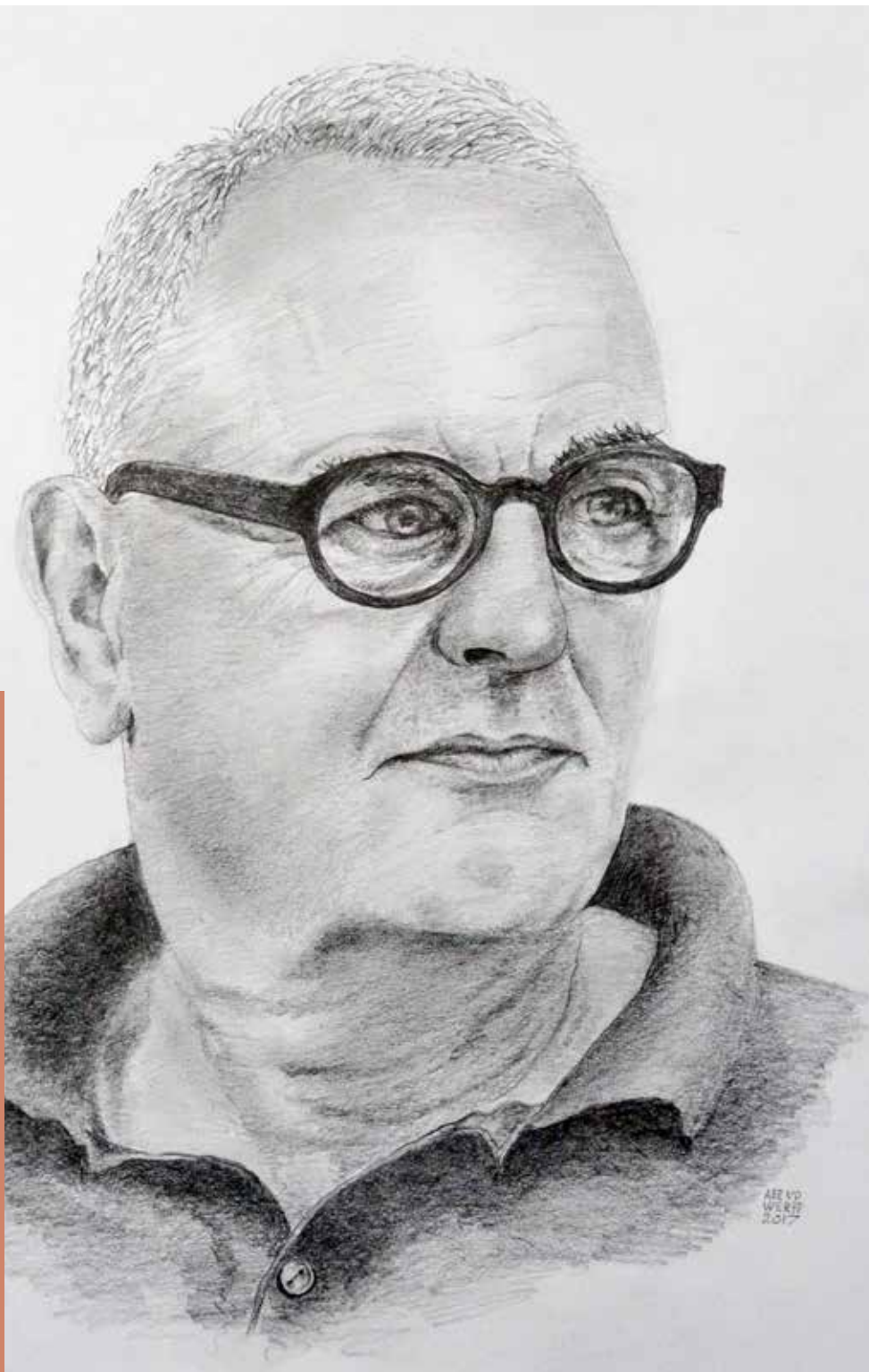

Foto: Koen Baart

Koen Baart (70) neemt binnenkort afscheid als voorzitter van het wijkoverleg Statenkwartier. Zijn bestuurstermijn loopt af, dus er wordt gezocht naar een opvolger. De man die persoonlijk nooit om een uitgesproken mening verlegen zit, legde samen met de andere bestuursleden de afgelopen jaren juist het accent op iets anders: meer harmonie en meer saamhorigheid in de wijk.

Hij moet er nog om grinniken. Een journalist van De Telegraaf belde hem enkele jaren geleden op met de mededeling dat de wijk veel overlast zou krijgen van studenten. Er waren namelijk plannen om enkele kantoren aan de Eisenhowerlaan na jarenlange leegstand om te bouwen tot studentenwoningen. 'Nou dan heb ik vervelend nieuws voor u', zei Koen Baart tegen de verslaggever. 'Ik vind het namelijk een uitstekend idee dat deze leegstaande kantoren eindelijk benut worden. En het slechte nieuws voor u is dat u geen verhaal heeft.' Nooit meer iets van gehoord.

Nieuwe koers

Bijna zes jaar geleden kreeg Koen Baart een ander telefoontje. Boudewijn de Blij, op dat moment nog bestuurslid van het wijkoverleg Statenkwartier, had een dringende vraag voor hem: het wijkoverleg had per direct een nieuwe voorzitter nodig. Koen Baart – gepensioneerd rijksambtenaar en voormalig PvdA-raads-lid – zei ja.

Onder zijn leiding sloeg het wijkoverleg een nieuwe koers in: van polariseren naar overleggen. "Het vorige bestuur was altijd ergens tegen. De bestuursleden verwoordden hun bezwaren bovendien op een manier die mij niet kon bekoren. Als raadslid was ik voorstander van de komst van Europol, nu was ik als bewoner volgens het wijkoverleg ineens tegen. Als bestuur doen wij het nu anders: we zijn voor, totdat we er tegen zijn en daarvoor de argumenten kunnen aandragen. Dat heeft onze relatie met de gemeente naar mijn idee sterk bevorderd."

Road blocks

Meteen een voorbeeld erbij: de Nuclear Security Summit in 2014. Op 24 en 25 maart van dat jaar kwamen 58 wereldleiders in de Internationale Zone vergaderen over nucleaire veiligheid. Het hele gebied werd afgeschermd met road blocks en hoge hekken, waardoor het Statenkwartier een aantal dagen nauwelijks bereikbaar was.

"Al een jaar van te voren benaderde de projectleider van de NSS en de woordvoerder van de burgemeester ons om hierover te praten", vertelt hij. "Op een zonnig terras op de Fred hebben we in alle openheid besproken wat de NSS voor onze wijk ging betekenen. Wij konden daarin onze inbreng leveren. Zo gaven wij aan dat het pas zin had om een bewonersbijeenkomst te plannen als de gemeente daadwerkelijk wat te vertellen had. En dat gebeurde vervolgens ook. Ook drongen we erop aan dat tramlijn 16 (toen nog lijn 17) kon blijven rijden. Ze hielden ons vervolgens keurig op de hoogte van alle ontwikkelingen."

De informatieavond in het World Forum werd tot zijn grote genoegen druk bezocht. "Van te voren was er wel onrust, maar ik heb achteraf nauwelijks klachten ontvangen. En de gemeente ook niet. Veel mensen vonden het juist wel grappig om zonder verkeer over de Eisenhowerlaan te wandelen. Ook stelden veel mensen het enorm op prijs dat we een wijkborrel organiseerden. Je kon het café bijna niet meer binnenkomen, zo druk was het."

Goede informatie

De twee wijken Statenkwartier en Sorghvliet hadden de grootste overlast van de topconferentie, maar door een goede communicatie voelden de mensen zich niet overvallen. "Voor Den Haag als internationale stad van Recht en Vrede was deze conferentie van groot belang. En als je daar net naast woont, heb je daar wel

eens last van. Maar veel van onze wensen werden gehonoreerd." Een open benadering dus. "We zetten niet de hakken in het zand, maar zoeken de samenwerking. Het kan me overigens wel erg storen als de gemeente zomaar wat doet. Maar de sfeer is veranderd. Als de gemeente een vergunningaanvraag krijgt over de verbouwing van de Toren van Oud, zeggen ze tegen de projectontwikkelaar dat hij even met ons moet bellen. Wij hebben de projectontwikkelaar vervolgens uitgenodigd om een toelichting te geven op de bewonersavond, die we in het voor- en najaar houden. Niets aan de hand, iedereen tevreden."

"Je dient in ieder geval in overleg te gaan. Anders word je niet serieus genomen."

Bomen

Een kwestie die op dit moment de gemoederen zeer beroert, is de vernieuwing van de sporen van tramlijn 1 langs de Scheveningseweg. Daarvoor moeten volgens de gemeente zeker 51 nog gezonde bomen wijken. Ook worden 69 kastanjes gekapt, heeft het stadsbestuur besloten.

Het wijkbestuur heeft ingestemd met dit gemeentebesluit, wat bij de tegenstanders van de bomenkap tot veel onbegrip en kritiek heeft geleid. "De wortels van de oude bomen langs de weg verstrengeld zijn geraakt met de fundering van de rails", zegt Koen Baart daarover. "Of er nu nieuwe trams komen of niet, daar moet sowieso wat aan gebeuren om de trams hier te laten rijden." Daarnaast is het voor de stad belangrijk om optimaal openbaar vervoer te hebben, benadrukt hij. In 2020 moeten alle trams gelijkvloers zijn met de haltes, zodat ook een reiziger met een scootmobiel de tram in kan rijden. "Het is logisch dat het gemeentebestuur dit dan in een keer aan wil pakken."

Bomen leiden altijd tot grote beroering in de stad, weet hij. De bomen op de Laan van Meerdervoort leidden bijvoorbeeld enkele jaren geleden eveneens tot hevige debatten. "Natuurlijk wil je zoveel mogelijk bomen redden, maar daarvoor ga je dan met elkaar in gesprek. De kastanjebomen hoeven trouwens niet allemaal weg vanwege de werkzaamheden, maar een groot deel ervan is ziek."

Je dient in ieder geval in overleg te gaan, vindt hij. "Anders word je niet serieus genomen. Naar mijn ervaring is er dan veel mogelijk. Zo werd een paar jaar geleden een monumentale kastanjeboom verplaatst, die in de weg stond bij de aanleg van de Koningstunnel."

Luxeproblemen

Naast het wijkbestuur zijn er zo'n 40 tot 50 vrijwilligers actief in de wijk. Jaarlijks krijgen ze een uitnodiging voor een borrel in de achtertuin van Koen Baart, weelderig begroeid met passiebloemen. "Het Statenkwartier is een super bevoorrechte wijk", vindt hij. "Het is een genoegen om hier te wonen, want alle voorzieningen heb je hier bij de hand. Negen van de tien keer gaat het om luxeproblemen als hier wat speelt."

Het aantal expats in de wijk neemt hand over hand toe. "Het enige nadeel van die ontwikkeling is dat het voor ons heel

moelijk is om deze mensen te bereiken. Ze wonen hier een paar jaar en verhuizen dan weer. Het wijkgevoel neemt daardoor af", signaleert hij.

Sowieso vindt hij het wijkgevoel niet erg bruisend, ook al zijn er her en der wat straatfeesten en buurtborrels. "Deze wijk is meer een verzameling van individuen, die het heel fijn vinden om hier te wonen. Maar we hebben Scheveningen in de nabijheid, waar het wel de pan uit swingt. Het hoeft ook niet allemaal hier te gebeuren. We hebben wel de lusten van alle activiteiten in Scheveningen, niet de lasten."

Betaald parkeren

De wijk is wel 'af', naar het idee van Koen Baart. Het Statenkwartier is een beschermd stadsgezicht en het is vooral zaak om dat zo te houden. Nog dit jaar zal in de hele wijk betaald parkeren ingevoerd worden. Ook daar is niet iedere wijkgenoot gelukkig over, maar het wijkbestuur juicht het toe. "Alle wijken die ons omringen hebben al betaald parkeren ingevoerd. Binnenkort geldt dat ook voor Scheveningen-Haven. Dan moeten wij er ook aan geloven, want anders worden alle bedrijfsbussen in onze straten geparkeerd."

Als je één auto hebt, betaal je 36 euro per jaar voor een vergunning. "Dat lijkt me voor de meeste bewoners geen probleem. Voor bezoekers kan het duurder worden om hier een auto te parkeren, maar dan gaan er hopelijk meer mensen op de fiets of met het openbaar vervoer. Dat je alles met de auto doet, vind ik een volstrekt achterhaald idee."

Een andere grote opgave die de wijk te wachten staat is de overschakeling op duurzame energie. Koen Baart heeft zelf zonnepanelen en een warmtepomp op het dak. Ook in een wijk die ruim honderd jaar oud is, zijn er mogelijkheden, verwacht hij. "Er is een andere infrastructuur nodig om in deze wijk van het aardgas af te komen. Zoiets is er niet op stel en sprong, maar het kan wel. De technologische ontwikkelingen gaan sneller dan ik ooit had gedacht. Als de mensen maar naar oplossingen blijven zoeken, komen we wel ergens."

100 jaar Statenkwartier

Op de vraag wat de afgelopen zes jaar het hoogtepunt voor hem was in de wijk aarzelt hij. De NSS die uiteindelijk een zendering in de wijk teweeg bracht. Of toch de uitgebreide viering van 100 jaar Statenkwartier in 2015? Hij kiest het laatste. Een jaar lang waren er in de hele wijk activiteiten. Bij de opening in de Tuinzaal van het Gemeentemuseum waren er al meer dan 250 bezoekers. "Een geweldig begin, waar veel over gesproken werd. Bij iedere volgende activiteit konden we meer mensen verwelkomen."

Ook is hij trots op de terugkeer van de Statenkoerier. Het vorige bestuur had vanwege bezuinigingen een einde gemaakt aan de Statenkoerier, die toen nog in krantformaat verscheen. Onleesbaar en te duur, in de woorden van Koen Baart. Het wijkoverleg besloot niet langer te vergaderen in De Sierkan (eveneens te duur), maar gewoon bij een bestuurslid thuis. Daardoor kwam geld vrij om de Statenkoerier nieuw leven in te blazen. Mede dankzij een geweldige impuls aan de advertentieverkoop groeide het blad vervolgens uit tot een dik magazine in full colour. "Nu hebben we vier keer per jaar een magazine waar we heel veel complimenten over krijgen."

Dezelfde drive

Behalve bij het wijkoverleg vervult Koen Baart bij nog vijf andere organisaties de rol als (vice-) voorzitter. "In het wijkoverleg zitten we samen met mensen met dezelfde intentie, namelijk de wijk goed en gezellig houden. Het is leuk om deel uit te maken van een club met dezelfde drive. Er zijn altijd bestuursleden die een stapje extra willen zetten om iets te organiseren of te coördineren." Toch wil hij zijn bestuursfuncties langzaam afbouwen. Over een jaar is hij waarschijnlijk drie voorzitterschappen kwijt, omdat de termijn afloopt. Ik ben zeventig en wil ook wel eens een boek lezen. Daar heb ik nu de rust niet voor. Als je iets doet, moet je je verantwoordelijkheid nemen. Dat betekent in de praktijk dat er altijd wel iemand aanbelt of op een andere manier contact zoekt. Ik ben daarvoor bijna tien jaar gemeenteraadslid geweest, waar ik me 7 dagen per week en 24 uur per dag volksvertegenwoordiger voelde. Het is mooi om alle activiteiten af te bouwen. Al weet je nooit waar ik dan weer voor gebeld wordt."

"Dat je alles met de auto doet, vind ik een volstrekt achterhaald idee"

Koen Baart bij een parkeerautomaat op de Fred

AKER UITVAARTEN
onderscheidend, persoonlijk, stijlvol

Overlijden melden?
Bel 24 uur per dag
088-788 0 788

Simone Remmen
06 55 70 66 15

Ilona Molhuysen
06 24 61 12 00

www.akeruitvaarten.nl
Plein 2, 2242 KB Wassenaar

Schildersbedrijf
F.W. Heijstek & Zn.

Kranenburgweg 17b
2581 XX Den Haag

Tel. 070 - 354 90 08
Mobiel: 06 - 51701393
fheijstek@telfort.nl

Als Van Duijne het hangt, dan sluit 't

Vanaf 1919 dé vakkundig specialist voor uw complete **WONINGINRICHTING**.
Onze gordijnen, vitrages, lamellen, raamdecoraties en
zonweringsproducten zijn de beste in hun soort. Wij helpen u bij het
bepalen van uw keuze. Het meten, maken en plaatsen van de
gordijnen gaat in overleg en naar de wens van de cliënt.

P.J. van Duijne
INTERIEURVERZORGING

Badhuisstraat 137-139 070-355 95 58
WEBSITE: www.pjvanduijne.nl **EMAIL:** info@pjvanduijne.nl

SIMPEL SNEL SLANK?!

#HETKAN

Resultaatgarantie*
Verlies direct tussen 4 en 28 cm
No cure, no pay!

**AFSLANK
ACTIE**

Intake & proefbehandeling
samen van €59,- **nú voor
slechts €39,-**

*Deze actie is geldig op vertoon van deze advertentie - Let op: vol = vol - *Resultaatgarantie geldt voor de proefbehandeling

**Elke dag helpen wij meer dan
750 mensen! Ben jij de volgende?**

EASYSLIM.NU®
SimpeL, Snel, Slank!

Easyslim.nu Den Haag

Sweelinckplein 9 • denhaag@easyslim.nu

**Bel 06-8318 2606 of boek online
via www.easyslim.nu**

KOERIERTJES

PROFESSIONAL ORGANIZER

Uw huis, administratie en planning op orde.

Wilt u dat? Bel

A professional organizer creates order in your home.

Please call

Marjan Engels, 06-4626 1327,

www.marjanengels.nl

EXPAT ASSISTANCE THE HAGUE

We offer an assistance service to expats to help them deal with Dutch service providers, administration, authorities, etc. We are also available for short assignments.

www.expats-assistance.nl, info@expats-assistance.nl

06-54106195 Nadia Vial

BORSTGEZONDHEID BELANGRIJK!?

Bij MammaHealth Borstgezondheid kunt u uw borsten op een VOORDELIGE, DESKUNDIGE, VROUW-VRIENDELIJKE, PIJNLOZE EN VEILIGE WIJZE laten onderzoeken met behulp van thermografie.

www.mammahealth.nl,

Johan van Oldenbarneveldlaan 2, 070-7400099

POPPENTHEATER

Kooman's Poppentheater speelt sinds 1969 elke woensdag en zaterdag om 14.30 uur kindervoorstellingen (5+) in het Statenkwartier. Bezoek een voorstelling met uw kind, kleinkind of verjaardagspartijtje.

Frankenstraat 66, www.koomanspoppentheater.nl

070-3559305

SCHILDERLESSEN

Atelier Ineke Toetenel, Antonie Heinsiusstraat 37

Maandag dinsdag woensdag 11.00-13.30 of 19.30-22.00

Informatie 070-3523945 of

inekeschilderlessen@versatel.nl

OPEN DAGEN ATELIER INEKE TOETENEL

"ODE AAN ALBRECHT DURER" EN VRIJ WERK VAN LEERLINGEN

24,25 EN 26 NOVEMBER 2017, 12:00 -17.00 UUR

ANTONIE HEINSIUSSTRAAT 37, TEL.: 070-3523945

ROB DE WINTER – COMPUTER AUDIO VIDEO

Voor al uw oplossingen op computer en televisie gebied.

Bekijk de website voor meer informatie.

www.rob-de-winter.nl

Of bel met rob de winter 06-47873066.

WOONATELIER HORUS

25% KORTING OP MAAT GEMAAKTE VOUWGORDIJNEN.

bel, mail of kom langs voor een vrijblijvende offerte.

Openingstijden: donderdag t/m zaterdag 12-00 tot 17-00 en op afspraak.

06 45424170, Breitnerlaan 107 Benoordenhout

WWW.HORUS-ATELIER.NL

Liefdevolle Zorg in Huiselijke Sfeer

PARTICULIERE
WOON- EN ZORGVOORZIENING
Statenlaan 111 • 2582 GH Den Haag

Zie voor informatie & details

www.huizestatigh.nl

of bel **070 3061702**

voor onze uitgebreide brochure

Eerlijke en heerlijke Italiaanse gerechten

Bel, bestel en haal af. Valeriusstraat 81, Den Haag

Di t/m Zo geopend van 16.00 tot 21.00 uur

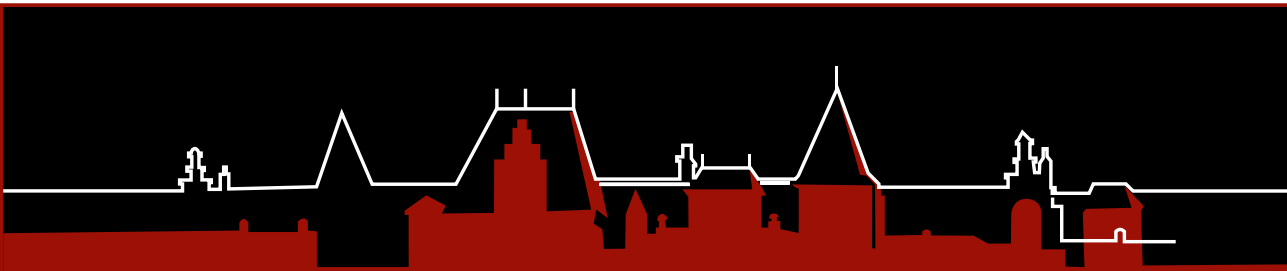
Ma t/m vrij lunch van 11.30 tot 13.30 uur

085 7608810

Maak een vliegende start met
huiswerkbegeleiding van AFTER'S COOL!

UITNODIGING

ZATERDAG 7 OKTOBER 2017

STATENKWARTIER- BORREL

**Het bestuur van het
Wijkoverleg Statenkwartier
nodigt alle wijkbewoners uit
voor de jaarlijkse wijkborrel**

Datum zaterdag 7 oktober

Tijd 16.30 – 18.30 uur

Locatie Maris College Statenkwartier
(ingang Van Slingelandtstraat)

M.m.v. leerlingen van het Maris College

Voor meer informatie: www.statenkwartier.net

www.alexandriabv.nl

Alexandria onderscheidt zich door het leveren van herkenbaar en hoogwaardig vakwerk, dat gepaard gaat met een uitstekende service op basis van jarenlange praktijkervaring. Wat Alexandria bijzonder maakt, is de passie voor het vak.

PERSONEN- EN FAMILIERECHT
NALATENSCHAPPEN
ONROEREND GOED
ONDERNEMINGSRECHT

STATENLAAN 1
2582 GA DEN HAAG

T 070 306 04 57
INFO@NOTARIAATDEGIER.NL

VOOR MEER INFORMATIE:
WWW.NOTARIAATDEGIER.NL

ATRIUM MAKELAARS & TAXATEURS

*Dé makelaar in uw wijk voor een deskundig advies
en snelle verkoop van uw woning!*

Meer informatie? Bel: 070-3248400
www.atrium-makelaars.nl
Frederik Hendrikplein 33 - Den Haag

HAAGSCHE TRAMWEG MAATSCHAPPIJ EN HET R-NET

Tekst en fotografie Abe van der Werff

Woordvoerders van de HTM: altijd vriendelijke mensen. Belangstellend horen ze klachten over geluidshinder van de nieuwe trams aan. Klachten die klinken in uiteenlopende wijken van onze stad. Serieuze klachten. Bewoners aan de Van Boetzelaerlaan weten er dankzij lijn 11 goed over mee te praten. Maar helaas, hoe hard ook over overlast wordt geroepen, het helpt niet echt.

Technische foefjes om het geluid te bestrijden hebben slechts een marginaal effect. Wat is dan het echte probleem? Misschien zit het wel in het woordje 'tram'. Een tram roept een warm beeld op van kleinschalig, aangenaam stadsvervoer en rustig tuffen over Haagse straten. Eigenlijk gaat het al enige tijd niet meer over trams, maar over lichte treinen. Die dingen zijn gewoon heel zwaar en dat is goed te horen. Deze treinen vallen in de categorie *light rail*, ontworpen voor wat langere trajecten met relatief hoge snelheid. Verwarrend als je tram bedoelt maar een lichte trein ervoor in de plaats is gekomen.

Een tram is een heel ander vervoermiddel dan een trein. Trams rijden tussen het andere drukke verkeer van de stad, kunnen korte bochten maken en stoppen bij haltes kort op elkaar. Onder druk van raadgevers met meer oog voor economie dan voor het welzijn van de burgers, is een verkeerde beslissing genomen. Grootschaligheid en rendement, dat werden de stoere parolen. Hoe groter het treinstel hoe meer mensen er in kunnen. Dat argument lijkt bij de keuze voor deze zware gevallen de doorslag te hebben gegeven. Daarom werden bochten wijder gemaakt, straatprofielen aangepast en bomen gekapt. Maar onze stad was toch ooit gebouwd voor vervoer met karren en paarden? Met betrekkelijk geringe ingrepen werd in de tweede helft van de 19e eeuw het nieuwe stadsvervoer mogelijk gemaakt. Ja, eerst nog de paardentram.

Met het tramvervoer ging het anderhalve eeuw min of meer goed. Nu laten we treinen in plaats van trams door die zelfde stad rijden en zijn we verbaasd dat bewoners het zware gedreun niet pikken.

Binnenkort valt de beslissing over een nieuwe lichte variant van de *light rail*. Het antwoord op de vraag hoe zwaar het materieel mag worden, is nauwelijks nog interessant. Ook bij de keuze voor de lichte variant zal het gedreun maar een beetje minder worden. De echte tram past niet meer in het Groot Denken. En de omwonenden van de tramlijn hebben gewoon pech.

De Avenio van Siemens

Paardentram op het Statenplein 1905. Collectie: Haags Gemeentearchief

EVEN WAT GESCHIEDENIS

In 1864 reed de eerste tramlijn in Nederland, een paardentram, op het traject Parkstraat – Scheveningen Kurhaus. De paardentram handhaafde zich tot het begin van de 20e eeuw. Toen werd het tramnet door elektrificatie gemoderniseerd (1904). Intussen was in 1879 de eerste stoomtramlijn in Nederland geopend (Rijnspoorstation - Scheveningen). De stoomtramlijnen beïnvloedden gedurende meer dan 40 jaar het beeld van lokaal railvervoer in Den Haag. De laatste stoomtram in Den Haag reed op 1 oktober 1932.

BUURTENERGIE STATENKWARTIER (BES) WIL RIOOLVERVANGING FRED COMBINEREN MET EEN WARMTELEIDING

STATEMENT

Onlangs zijn plannen gepresenteerd om de Frederik Hendriklaan compleet opnieuw in te richten, vooral omdat het riool moet worden vervangen. Dit is een unieke kans om tegelijkertijd een warmteleiding aan te leggen. Op deze wijze wordt groot onderhoud aan het riool gecombineerd met de noodzakelijke verduurzaming van de warmtevoorziening van de woningen en kantoren in het Statenkwartier.¹

De fracties van acht politieke partijen in de Haagse gemeenteraad hebben begin juni een Klimaatcoalitie gesloten met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018. Daarin is de doelstelling Den Haag in 2030 klimaatneutraal te laten zijn. Dat is tien jaar eerder dan het huidige gemeentebestuur: 2040. We hebben dan nog dertien jaar om Statenkwartier klimaatneutraal te maken. De raad heeft al besloten dat er voor alle wijken duurzame energieplannen moeten komen.

Uit de studie van DWA, een adviesbureau op het gebied van ondermeer energietransitie, in opdracht van het Vier Wijken Overleg (Statenkwartier, Vogelwijk, Archipel en Benoordenhout) waarvan BES deel uitmaakt, blijkt dat de voor de woningen in het Statenkwartier efficiënte isolatie- en ventilatiemaatregelen kunnen worden toegepast, maar dat er voor een duurzame warmtevoorziening grote stappen gezet moeten worden. Aardgas als warmtebron zal moeten verdwijnen.² Er zal duurzame warmte geleverd gaan worden vanuit nieuwe hernieuwbare warmtebronnen in of nabij het Statenkwartier. Mogelijkheden zijn stadsverwarming, die nu al in het World Forum geleverd wordt, of uitkoppeling van warmte uit de rioolwaterzuiveringinstallatie op Houtrust. Een andere mogelijkheid is geothermie, diepe aardwarmte. In ieder geval zal er een warmtenet in de wijk nodig zijn. Daarom zullen alle ingrepen in de infrastructuur van het Statenkwartier in de komende jaren ook benut moeten worden voor het aanleggen van deze warmtestructuur. In deze wijk bestaat grote steun voor verduurzaming van de energievoorziening.

De al geplande forse ingreep Fred-Willem de Zwijger is een unieke kans de totale kosten voor de gemeenschap en de wijk zo laag mogelijk te houden en de overlast voor de bewoners tot een minimum te beperken. Er moeten nu snel stappen worden gezet om nog een warmteleiding in te passen in de rioolvernieuwing van de Fred-Willem de Zwijger.³

De acht fracties in de gemeenteraad hebben de richting aangewezen; nu moet deze unieke kans worden benut om de warmte-infrastructuur van het Statenkwartier op een hoger peil te brengen.⁴

Wat wil BES bereiken met dit Statement?

BES vindt het noodzakelijk:

- Dat in de partijprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen van de acht partijen de prioriteit van de aanleg van warmte-infrastructuur wordt bevestigd en dat in het coalitieakkoord 2018-2022 komt te staan:
- Dat bij infrastructuurwerken in de stad de toekomstige warmte-infrastructuur betrokken wordt. Geen rioolvervanging, geen wegdekvervanging of andere infra-ingrepen zonder goed warmteplan.

¹ Doen we al niet genoeg aan 'het klimaat'?

Meer dan de helft van de CO₂-uitstoot komt uit stedelijk gebied. Het halen van de doelstelling van Parijs hangt daarom sterk af van hoe de steden daarmee omgaan. En de gemeente kan dat niet alleen. Er moet goed samengewerkt worden met bewoners en organisaties in de stad.

² Wat krijg ik dan in plaats van mijn CV-ketel?

Sinds 2014 kijkt BES - samen met Archipel, Benoordenhout en de Vogelwijk verenigd in het vier wijken overleg (VWO) - al naar duurzame warmtebronnen in de naaste omgeving. Met welke temperatuur kan het water het best worden aangevoerd, een lage van 35 graden of een hoge van 70 graden, vergelijkbaar met de huidige CV-ketel temperatuur? Daarnaast vindt onderzoek plaats welke aanpassingen in onze oudbouw woningen nodig zijn zonder dat het wooncomfort erbij inschiet. Een praktijkproef bij een aantal woningen gaat dat aantonen.

³ Er is toch nog heel veel uit te zoeken, waarom dan nu die leiding aanbrengen?

Als we deze kans niet pakken, zijn we zo 25 jaar verder. De 'Fred' loopt dwars door de hele wijk en kan aangesloten worden op bestaande warmwaterleidingen in de Internationale zone bij het World Forum. Bovendien zijn de 60 jaar oude gasleidingen dringend toe aan vervanging. Dat willen we voorkomen!

⁴ Snel de plannen aanpassen dus voor de 'Fred'?

Er is nog wel wat nodig om de huidige plannen aangepast te krijgen, een idee is om deze verklaring te delen met de Haagse Klimaatcoalitie (8 politieke partijen) en een reactie van B&W te vragen. Met instemming kan de gemeente overleggen met Stedin, Dunea en initiatiefnemers over een nieuw ontwerp, alles ligt nog op de tekentafel dus het kan!

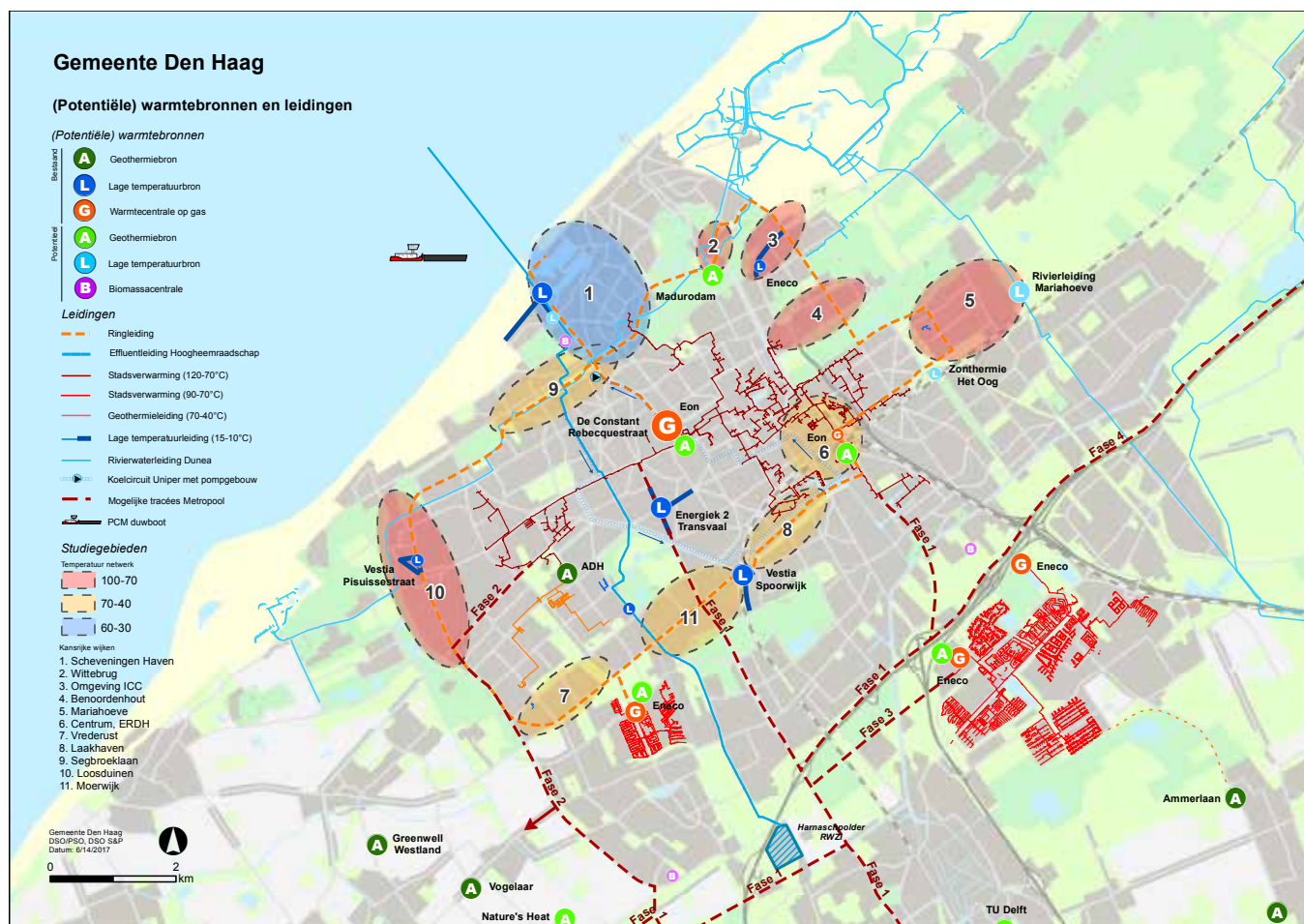
En om niet alleen dit voor de 'Fred' te doen maar ook voor geheel Den Haag is het zaak de prioriteit van de aanleg van warmteinfrastructuur vast te leggen in de partijprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen van de acht partijen.

Wat kan ik zelf doen?

Duidelijk is dat onze 100 jaar oude woningen beter geïsoleerd dienen te worden. Hierdoor is minder warmte nodig. Met een pakket van maatregelen van kierdichting, vloer- en dakisolatie tot dubbelglas is dat nu al mogelijk en het verhoogt het wooncomfort. Een (lucht) warmtepomp halveert al grofweg het gasverbruik. En waarom dan ook niet het gasfornuis inruilen? Bij een natuurlijk moment van renovatie bij de aankoop van een woning kun je deze maatregelen direct doorvoeren en ook vloerverwarming aanleggen.

Twijfels waar te beginnen? BES helpt je graag met een gratis advies van de BESTe buurman. Of word je enthousiast en wil je zelf graag meehelpen? Stuur een e-mail naar info@buurtenergiestatenkwartier.nl

www.buurtenergiestatenkwartier.nl

A1 MAATWERK

AANNEMERSBEDRIJF

keurmerk
kwaliteits
vakman

Kozijnen
Badkamers
Schilderen

Voegen
Timmerwerk
Elektra

Loodgieterswerk
Tegelen
Plafonds en muren

Beste bewoner van het Statenkwartier
U en ik hebben het geluk om in deze mooie wijk te leven met prachtige huizen. Een huis van 100 jaar oud heeft alleen aandacht nodig. Ik wil een paar dingen onder de aandacht brengen die steeds weer terugkomen na div. reparaties:

Barsten in ornamentenplafonds:

Wij hebben de kundigheid in huis om meestal zonder het plafond te vervangen hem dusdanig te restaureren dat deze scheuren nooit meer terugkomen. Deze betaalbare oplossing willen wij graag aan u vertellen.

Scheuren muren:

Scheuren onder een hoek van 45 graden, komen veelvuldig voor in onze huizen. Bijna altijd schuin weglappend vanaf het kozijn. Bij een normale reparatie zal deze scheur binnen korte tijd terugkeren. Wij hebben de oplossing voor u om dit degelijk en betaalbaar op te lossen, zodat het in de meeste gevallen tientallen jaren wegblijft.

Ten Hovestraat 75
2582 RK Den Haag
T: 06 511 246 49
www.a1maatwerk.nl
a1maatwerk@planet.nl

Marceline Strumphler

Margot Koesen

Ineke van Mechelen

SALES | RENTALS | PROPERTY MANAGEMENT

Huizen hebben karakters. Bewoners ook. Ze moeten bij elkaar passen. Dat weten wij als geen ander. Wij hebben een lange ervaring en een breed netwerk. Wij kennen onze klanten en weten wat ze willen. En waarom. Daarom zijn wij de beste onderhandelaars, de meest gedegen adviseurs en de meest empathische coaches. Omdat dat is wat ons drijft: uw beslissing er een te laten worden waar u nooit spijt van hebt.

Unique people, unique homes

ESTATA
MAKELAARS O.G.

070 350 70 50 | WWW.ESTATA.NL

GEHAALD EN GEBRACHT

Tekst Jan Bron Dik Fotografie Abe van der Werff

“Ik had aangebeld. Een keurig huis bij ons in de wijk, een dame deed de deur open. Ik stond perplex: sta ik daar oog in oog met koningin Beatrix. Dat haar, dat gezicht, dat postuur! Maar zij was het niet. Het bleek haar dubbelgangster. Zo had zij als ‘stand in’ altijd haar werk gedaan, vertelde ze. Maar wel bijzonder hoor, alsof ik de koningin rondreed. Na die eerste ontmoeting reed ik haar wel vaker. Bij het ophalen begroette ik haar dan altijd met: Dag Majesteit!” Noud de Bruin grinnikt als hij dit vertelt. “Ja, je maakt van alles mee.”

Met dat ‘meemaken’ bedoelt Noud wat hij beleeft als vrijwillige chauffeur bij de Particuliere Vervoersdienst van Welzijn Scheveningen. In onze serie over vrijwilligers in de wijk besteden we daar ditmaal aandacht aan. Afgekeken van een initiatief door de stichting Welzijn Oud En Jong in de gemeente Leidschendam-Voorburg startte in 2011 in het stadsdeel Scheveningen, waartoe het Geuzen- en Statenkwartier behoort, een particuliere vervoersdienst. Om kwetsbare ouderen betaalbaar particulier vervoer aan te bieden, inclusief begeleiding. Voor senioren ouder dan 60 jaar, die vanwege hun gezondheid of mobiliteit geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Met als doel de mobiliteit en de veiligheidsgevoelens van deze ouderen te verbeteren en eenzaamheid onder hen te verminderen. Vrijwillige chauffeurs vervoeren hen met hun eigen auto door Scheveningen, maar ook daarbuiten.

Hanneke

Het blijkt inmiddels een succes, met ruim 600 deelnemers, 38 vrijwillige chauffeurs en meer dan 2000 ritten gereden in het eerste half jaar van 2017. Arlette Olive (1973) coördineert bij het Couvéehuis de inzet van de vrijwillige chauffeurs, die een vast dagdeel per week beschikbaar zijn. Om hun ervaringen te beluisteren heeft Arlette voor mij twee chauffeurs uitgenodigd, Hanneke Bakker-Maas (1955) en Noud de Bruin (1948). Samen met Arlette praat ik in het Couvéehuis met hen over het chauffeurswerk dat ze als vrijwilliger doen. Hanneke heeft een loopbaan gehad bij de KPN en werkte onder meer op het postkantoor aan de Laan van Meerdervoort en het postkantoor aan het Nassauplein. Ik werkte daar destijds in de buurt en herkende haar direct. Maar beide postkantoren zijn gesloten en Hanneke is nu zonder werk. Graag wil ze weer betaald werk en hoopt dat dit interview daar mogelijk toe leidt. Maar stilzitten past niet bij haar. Vrijwilligerswerk als telefoniste bij de dienstencentrale van Welzijn Scheveningen

Vlnr: Noud de Bruin, Hanneke Bakker-Maas en Arlette Olive

Uit het Tevredenheidsonderzoek 2016 over de Particuliere Vervoersdienst:

“Zeer tevreden. Grote waardering voor de vriendelijke vrijwilligers.”

was voor haar aanleiding om chauffeur te worden bij de particuliere vervoersdienst.

Noud

Noud is een gepensioneerde ambtenaar. Als vrijwilliger neemt hij ook deel aan het maatjesproject in Den Haag van de stichting Vitalis (vernoemd naar Vitalis, de oudere reisgenoot van Remi in “Alleen op de wereld”; net als hij schenken de vrijwilligers aandacht aan kinderen die het nodig hebben). Het maatjesproject heeft als doelstelling het begeleiden van kinderen in de leeftijd van 6 – 16 jaar, die zich als gevolg van gezinsproblemen in een kwetsbare positie bevinden en het risico lopen zelf in de problemen te raken. Om zo te voorkomen dat intensieve professionele hulpverlening nodig is. Mijn respect hiervoor steek ik niet onder stoelen of banken. Door de transitie van de jeugd-

zorg is het werk van Vitalis actueler dan ooit. Noud ‘adopteert’ een kind en neemt het als coach en begeleider een jaar op sleeptouw. Chauffeur en maatje, vrijwilliger voor jong en oud, dus. “Ja, dit werk vind ik gewoon leuk. Soms krijg je later nog een bedankje, dat is fijn maar daar doe ik het niet voor.”

Rapportcijfer

Uit een evaluatie door de uitvoerders blijkt dat de doelgroep goed bereikt wordt met de vervoersdienst. Bij de dienstencentrale houden vrijwilligers het systeem bij: ouderen die zich aanmelden, verzoeken om gereden te worden en de inzet van de chauffeurs. Het koppelen van de vrijwillige chauffeurs aan de ouderen verloopt over het algemeen soepel. De gebruikers van de vervoersdienst geven in het jaarlijks tevredenheidsonderzoek aan dat zij tevre-

den zijn. Bijna allemaal zeggen ze het fijn te vinden dat de chauffeurs op tijd komen, dat zij hun begeleiding als prettig ervaren en dat de sfeer tijdens de ritten goed is. Het gemiddeld rapportcijfer uit het tevredenheidsonderzoek over 2016 is 8,8, uit 167 reacties.

Uit het Teverdenheidsonderzoek 2016 over de Particuliere Vervoersdienst:

“Voor mij zijn het geweldige mensen, aardig en behulpzaam. Van mij krijgen ze een gouden standbeeld.”

Hanneke en Noud herkennen dat beeld. Het grootste deel van de gereden ritten is binnen de regio Haaglanden. Enkele keer daarbuiten, onlangs een rit naar Limburg. Daarbij overnachtte de chauffeur in een hotel. Maar dat was bijzonder. Een gewone rit gaat vaak naar het ziekenhuis. Ook de fysiotherapeut, hulp bij het boodschappen doen en grafbezoek komen veel voor. De chauffeur helpt bij het veilig in- en uitstappen en het begeleiden naar de gevraagde bestemming. Desgewenst gaat hij of zij ook mee in het ziekenhuis, tot in de wachtkamer.

Aanmelden

Ouderen die van deze dienst gebruik willen maken, kunnen zich aanmelden voor een lidmaatschap van €10,- per jaar. Als lid kunnen ze dan op doordeeweekse dagen een ritaanvraag doen. Tijdig aanvragen van een rit is belangrijk, dan is er voldoende tijd om een geschikte chauffeur in te zetten. Tevens kan bij de aanvraag worden aangegeven welke ondersteuning of begeleiding gewenst is. Met een telefoontje van de dienstencentrale krijgt men dan bericht welke chauffeur komt rijden. Ook kan er een indicatie worden gegeven van de ritprijs, die buiten het stadsdeel Scheveningen afhankelijk is van het aantal gereden kilometers. Voor een gereden rit betaalt men de onkostenvergoeding rechtstreeks aan de chauffeur. Binnen stadsdeel Scheveningen is het vaste tarief: € 5,- voor een retourtje of € 3,- voor een enkele rit. Buiten stadsdeel Scheveningen bedraagt het tarief € 0,40 per gereden (retour) kilometer, met een minimum per rit van € 5,-. Een eventuele begeleider kan gratis mee. Als men geïnteresseerd is kan men zich aanmelden bij de dienstencentrale: (070) 338 89 06 of (070) 338 89 07.

Dementie

Van de chauffeurs wordt bij dit alles een positieve houding en een behulpzame instelling verwacht. Verder communicatief, sociaal vaardig en gemotiveerd om hulpbehoevende ouderen bij te staan en te ondersteunen. Mochten ze problemen signaleren dan rapporteren ze dat aan de coördinator. Dementie kan een van de problemen zijn. Dat is vaak lastig mee om te gaan. Daarom organiseerde Arlette een aparte Workshop Dementie voor de chauffeurs. Met ook tips & tricks. Zo moet je oppassen met het soort vragen dat je stelt, om de persoon in kwestie niet af te schrikken, doordat hij het antwoord niet weet. Oogcontact is belangrijk, maar voorzichtig met lichaamscontact. Noud zegt mede namens andere chauffeurs te spreken dat hij veel heeft gehad aan deze workshop.

Noud en Hanneke zijn zeer tevreden over het functioneren van de vervoersdienst en roemen de professionele kwaliteit ervan. Arlette glimlacht tevreden. “Dat is fijn om te horen, maar we hebben nog steeds nieuwe vrijwilligers nodig.” Ze vertelt verder dat de chauffeurs met de vrijwilligers op de dienstencentrale

tweemaal per jaar bijeen komen voor uitwisseling, overleg en gezelligheid. De vrijwilligers op de dienstencentrale verzorgen het systeem. Deze dames weten meestal ook welke mensen wat vergeetachtig zijn en die ze een uurtje tevoren nog even moeten bellen om hen te herinneren aan de aanstaande rit. Ook in de avonden en weekends is de vervoersdienst inzetbaar.

Contact

Voor vrijwel alle ouderen is het sociale contact zeer belangrijk. Iedere klant die wordt vervoerd praat graag, iedereen heeft een verhaal, heel veel zelfs. “De verhalen die ik hoor zijn meestal mooi om naar te luisteren” ervaart Noud. “Wat dat betreft doet het soms denken aan het tv-programma ‘Taxi’ van destijds; tegenover derden durven mensen veel te zeggen, en hebben vaak ook die behoefte. Vrijwel altijd over vroeger, hun jeugd, de oorlog, dat kunnen ouderen zich heel goed herinneren. Leuke, boeiende verhalen maar soms ook schrijnend. In het heden gaat het meestal heel begrijpelijk over kwalen en ziektes. Over onzekerheden en eenzaamheid. Triest is het om te horen als kinderen weinig komen of soms het contact geheel is verbroken.”

Uit het Teverdenheidsonderzoek 2016 over de Particuliere Vervoersdienst:

“Dit jaar minder gebruik van gemaakt. Maar het idee dat je altijd kunt bellen geeft rust.”

Over het contact met hun ‘klanten’ zijn Noud en Hanneke allebei enthousiast. “Met de vaste klanten krijg je een vertrouwensband. Soms vragen ze je om raad, soms gewoon om nog even iets bij hen in huis te doen” zegt Noud. Hanneke beaamt dat. “Of: kom je nog even mee naar binnen om thee te drinken? Bij een enkeling lunch ik wel eens. Een van mijn vaste klanten vroeg me na een rit om de kat te borstelen. Een andere mevrouw ontving mij stralend, met: ik ben zó blij dat ik je weer zie! Nu geeft ze me nu altijd een dikke zoen”, schatert Hanneke. “Inmiddels zijn we bevriend geraakt.” Ook vertellen ze over een dame die soms opbelt voor een rit, maar nergens naar toe moet. Enkel om aanspraak te hebben.

Misbruik

“Heel anders dan mijn eerste rit” herinnert Anneke zich, “die vergeet ik nooit. Die vrouw had weet ik hoeveel verschillende boodschapjes, overal moesten we naar toe, van hot naar her. Mevrouw had het hoog in haar bol, ze gaf mij enkel opdrachten en zei verder niets. Nadien begreep ik dat iedere rit in principe gewoon van A naar B gaat, en dat er niet allerlei tussenstops kunnen worden gemaakt. Toch doen over misbruik van de vervoersdienst en arrogant gedrag van de klanten verhalen de ronde in de wijk. Dames (opvallend genoeg geen heren) die uitgebreid gaan shoppen, kleding passen en kopen etc., terwijl ze heel vitaal zijn. “Tja, dat is wel eens voorgekomen,” reageert Arlette rustig. “Door een dame die op de lijst stond en tijdelijk van de vervoersdienst gebruik maakte na een operatie. Maar dat zijn echt uitzonderingen, dat komt sporadisch voor. We onderzoeken dat dan en nemen passende maatregelen.” Soms bellen mensen ook rechtstreeks een chauffeur, omdat ze hun visitekaartje hebben. “Maar die geven dit dan door aan de dienstencentrale. Het is niet de bedoeling om een privé-chauffeur te krijgen.” Arlette benadrukt: “Wij zijn er speciaal voor de oudere medemens met beperkingen. Die helpen we bij het vervoer en geven we zorg en aandacht.”

Gevraagd: kunst en antiek

Het Venduehuis is sinds 1812 hét adres om uw waardevolle kunst en antiek te veilen.

Neem voor een betrouwbare waardebeoordeling contact op met één van onze gecertificeerde taxateurs.

drs Chris Vellinga, RegisterTaxateur Kunst en Antiek

Een Tibetaanse verguld
bronzen zittende Tara,
16e eeuw.
Opgebracht € 12.850,-

Lee Man-Fong
'Twee eenden'.
Opgebracht
€ 109.800,-

Een blauw wit
yen-yen vaas.
Opgebracht
€ 11.570,-

VENDUEHUIS

Veilingexperts met passie voor
kunst en antiek.

Kunst- en antiekveiling 18 en 19 oktober • Kijkdagen: 13, 15 en 16 oktober 2017

Nobelstraat 5, 2513 BC Den Haag • Telefoon 070 365 88 57 • www.venduehuis.com

HOUTRUST

HEERLIJK UIT ETEN BIJ HOUTRUST SQUASH

**HOOFDGERECHTEN
VANAF € 9,50**

**NO SPORT TODAY?
DINE WITH US
ANYWAY!**

**Natuurlijk bent u ook van harte welkom
als u niet gesport heeft!**

Onze keuken is open van maandag t/m vrijdag van 17:30 tot 21:30 uur. Check de menukaart op houtrust.nl
Laan van Poot 18 • Den Haag • 070 363 51 69 • [facebook.com/houtrustsquash](https://www.facebook.com/houtrustsquash)

BOUWPLANNEN IN STATENKWARTIER: ONZE EN UW INZET

Tekst Rogier Bekkers tekening Maarten Ruijters

Er zijn heel wat bouwinitiatieven in ons Statenkwartier, de laatste tijd extra gestimuleerd door een aantrekkelijke economie. Prima, want dat betekent dat onze wijk leeft en zich verder ontwikkelt. We willen immers geen openluchtmuseum, maar wel nieuwe plannen die aansluiten bij de status beschermd stadsgezicht zoals recent vastgelegd in het bestemmingsplan Statenkwartier. Kortom: het goede behouden en daarop voortbouwen!

Het nieuwe bestemmingsplan hebben we aangegrepen om de aanpak tot op heden (hoe gaan we om met bouwinitiatieven) tegen het licht te houden. Kernvraag daarbij was en is: kan dat met meer betrokkenheid van de direct belanghebbenden?

Praktijk tot op heden: bestuur wijkoverleg neemt doorgaans het voortouw

Er zijn veel bouwinitiatieven in onze wijk: iedere dag komen er meerdere vergunningaanvragen bij de gemeente binnen. Die worden ook gescand door onze Werkgroep Verkeer & Ruimtelijke Ordening: wat is zonder meer acceptabel, wat twijfelachtig en welke plannen lijken onverenigbaar met het karakter en de status van onze wijk.

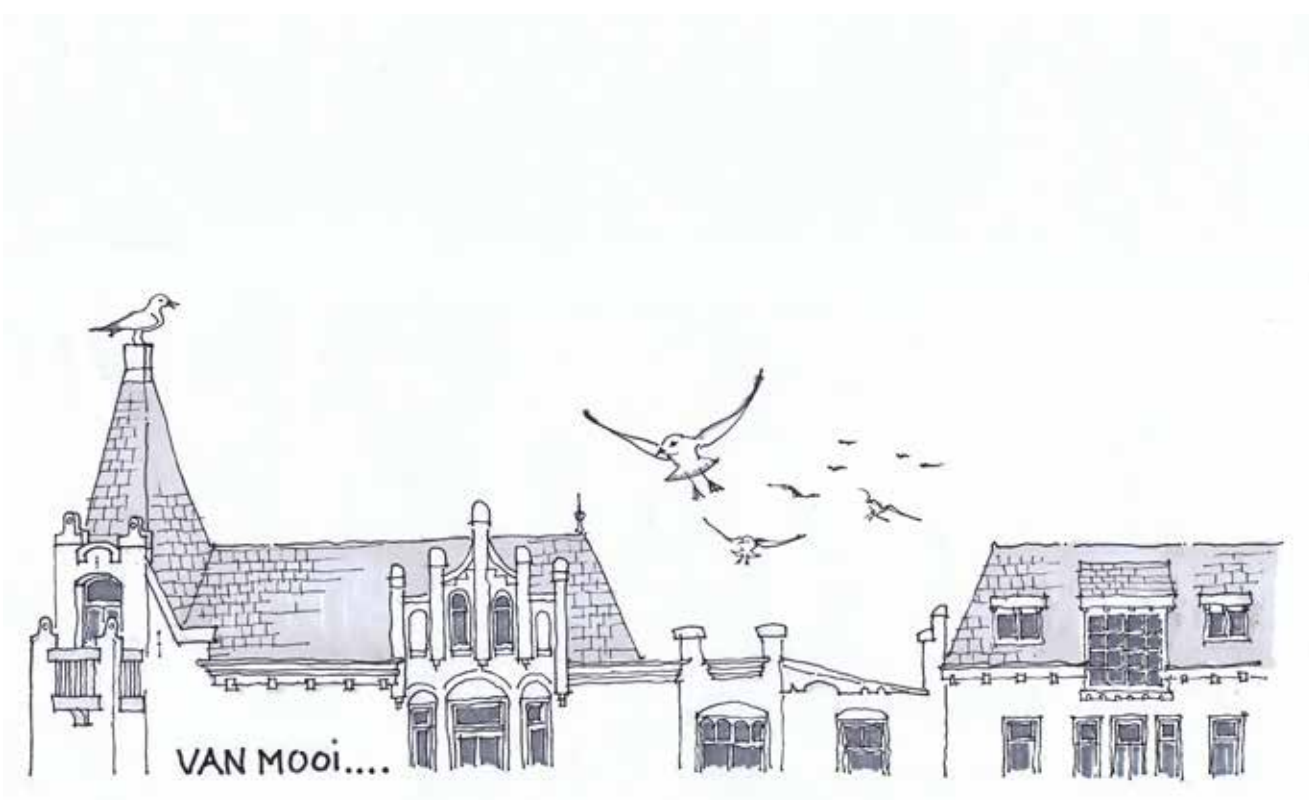
“Het advies om omwonenden te informeren over bouwplannen wordt doorgaans niet opgevolgd”

Bij zorgwekkende initiatieven hebben we direct belanghebbenden hierop geattendeerd, gemobiliseerd en veelal ook met raad en daad terzijde gestaan. Juist in die gevallen bleek dat er niet of nauwelijks kennis is hoe men geïnformeerd kan worden over een bouwinitiatief. Laat staan hoe je een bezwaar aanpakt. En tegelijkertijd was/is die behoefte er wel!

Van de nood een deugd maken

Stel: U wordt 's ochtends vroeg gewekt door gebonk en gehamer en wat blijkt? Bij de bovenburen is een aannemer gestart met de bouw van een dakterras, inpandig balkon, dakkapel, aan- of opbouw...terwijl u van niets wist. Voor protesteren is het te laat, want de vergunning is al verleend. Dit nachtmerriescenario is helaas maar al te vaak realiteit.

In het verleden werden omwonenden nog per post geïnformeerd over bouwinitiatieven in hun buurt. U wordt nu geacht hier zelf via internet en apps achter te komen. De aanvrager van een omgevingsvergunning is evenmin verplicht

is om omwonenden rechtstreeks over het plan te informeren. De gemeente adviseert slechts om dit te doen. De praktijk heeft uitgewezen dat dit advies doorgaans niet wordt opgevolgd.

Voor het bestuur van het wijkoverleg al met al voldoende reden om te kijken hoe we op de behoefte aan kennis kunnen inspelen en daarmee de belangen van direct belanghebbenden beter kunnen organiseren.

Daar komt bij dat het soms ondoenlijk is voor het bestuur om positie in te nemen. We vertegenwoordigen immers het belang van de wijk en zijn geen actiegroep voor deelbelangen. Denk bijvoorbeeld aan de komst van een tweede Albert Heijn in de Willem de Zwijgerlaan: veel bewoners kijken ernaar uit, maar er zijn er ook legio die er furieus op tegen zijn. Voor de wijkvereniging reden om zelf geen positie in te nemen.

Nieuwe rolverdeling: direct belanghebbenden weten de weg, wijkvereniging ondersteunt

We willen nadrukkelijk inspelen op de behoefte bij wijkbewoners om zelf het initiatief te kunnen nemen als direct belanghebbenden. Maar we gooien onze taak natuurlijk niet over de schutting:

1. We hebben een programma opgesteld om de kennis over te dragen en permanent beschikbaar te houden;
2. We blijven ondersteuning geven waar dat gevraagd wordt en waar dat ook past binnen onze rol als bestuur van het wijkoverleg.

Gaan we daarmee minder doen als bestuur van het wijkoverleg? Nee, beslist niet! Maar we gaan onze inzet anders organiseren, juist om ook tijd vrij te maken voor invloed op College en Raad. Je kunt wel steeds bezwaar maken tegen individuele bouwplannen, maar in feite gaat het erom dat op bestuurlijk niveau theorie (een

conserverend bestemmingsplan) en praktijk (daarop gebaseerde vergunningen) op elkaar aansluiten.

Nu kennisoverdracht centraal

Wat betreft de kennisoverdracht: er staat wanneer u dit leest inmiddels een uitgebreide “gebruiksaanwijzing” op de website www.statenkwartier.net. Daarin leest u hoe u op de hoogte blijft van nieuwe bouwinitiatieven en ook hoe u bezwaar kunt aantekenen. Alles nauwgezet, stap voor stap.

“Als bestuur van het wijkoverleg blijven wij steun geven als dat gevraagd wordt”

Ook op onze facebookpagina zal er een attendering komen hoe te handelen. We streven ernaar op beide sites een permanente goed toegankelijke plek vrij te houden voor deze “routekaart”.

Daarnaast denken we nog aan een informatieavond in het Couvéehuis om zaken waar nodig verder aan te scherpen en ook om praktijkvragen te beantwoorden. Zo’n avond is afhankelijk van de belangstelling. Die gaan we dus peilen.

Ondersteuning voor direct belanghebbenden blijft

De ondersteuning van direct belanghebbenden blijven we aanbieden, maar wel met mate: we gaan er van uit dat direct belanghebbenden het voortouw nemen. En mocht het echt om een evidente schending van het bestemmingsplan gaan met ingrijpende gevolgen op wijkniveau, dan zal bestuur zeker overwegen ook haar naam te zetten onder het in te dienen bezwaar.

Leuk dat je er bent!

Seppe (4 jaar):

Seppe (4 jaar):
Mijn oma woont in een anderen stad.
En heeft een hond. En die mag op mijn
bed slapen. Dat is heel leuk. En hij is heel
zwaar.

Een logespelletje voor bollebozen.

Je kent dit spel misschien al wel, maar nog niet zo! Probeer zoveel mogelijk dingen te onthouden. Wie het het langste volhoudt wint! Dus je begint met: Ik ga logeren en ik neem mee... Een tas.

De volgende: Ik ga logeren
en ik neem mee... Een tas en
een pyjama.

En daarna: Ik ga logeren en ik neem mee... Een tas, een pyjama en een boek.

Klinkt het bekend? Mooi!
Maar je kunt het ook veel
gekker maken (en dat vinden
wij wel zo leuk!). Ga eens
lekker los met dit spel en
fantaseer erop los....

Dan begin je met: Ik ga lo-
geren en ik neem mee... Twee
gestreepte hyena's in mijn
handtas.

De volgende: Ik ga logeren en ik neem mee... Twee gestreepte hyena's in mijn handtas en mijn gekke tante, die niet kan stoppen met praten.

En daarna: Ik ga logeren en ik neem mee... Twee gestreepte hyena's, 100 Goudvissen in mijn koffertje, mijn gekke tante, die niet kan stoppen met praten en een toverdrankje waar je tong groen van wordt.

En zo verder.
Kijk zo wordt dat spelletje
toch opeens heel grappig!

Charlotte (4 jaar):

Ik logeer altijd bij pappa in het weekend. Hij heeft een groot huis. En dan gaan we samen films kijken. Dat is heel gezellig. En ik heb daar ook een schommel!

de kinder

Als je uit logeren gaat dan helpt het om een fijne knuffel mee te nemen. Giraf heeft een knuffel. Deze heet Schaaap (het is ook een klein schaapje). Heb jij ook een lievelingsknuffel? Mag deze ook mee met logeren? En hoe heet jouw liefste knuffel?

bulkjes.nl en

Meer weten over de schilderijen, (kinder-)boeken van Marie-Louise & Mark Sekrève? girafenvriendjes.nl

Giraf gaat logeren

In het allernieuwste boek van Giraf: **Giraf gaat logeren** mogen Giraf en Zebra mee met Ijsbeer. Op het eiland van Ijsbeer is er veel sneeuw en ijs. En kun je dus heerlijk spelen. Giraf en Zebra mogen zelfs slapen in de tent. Maar als het donker wordt en Zebra lekker ligt te slapen, wil Giraf niet meer logeren. Hij mist Olifant en Krook. Hij wil naar huis. Gelukkig heeft Ijsbeer een goed idee...

Tim (5 en een half):

Ik hou niet van logeren. Ik vind het niet leuk om niet in mijn eigen bed te slapen. Dus komt de oppas bij mij logeren als pappa of mamma weg is. Dat vind ik wel leuk.

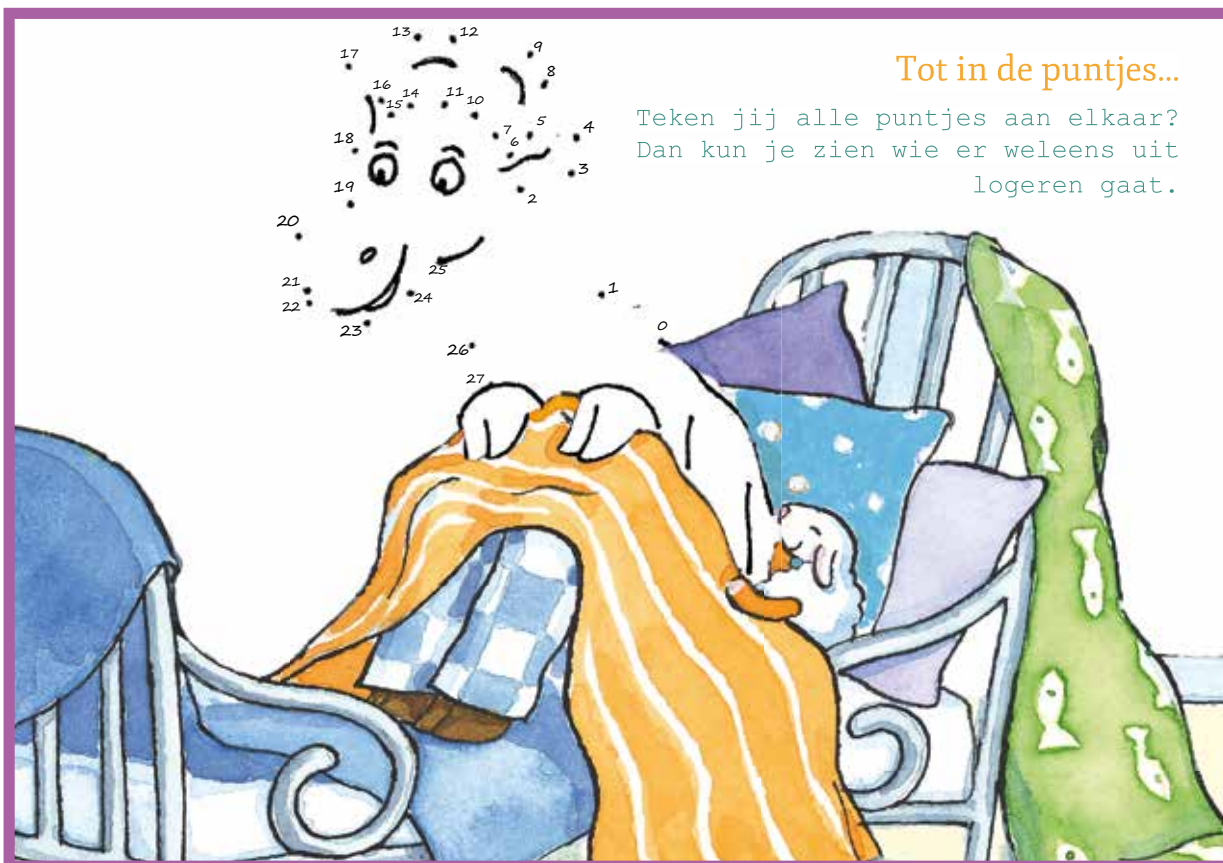
Heimwee

Als je gaat logeren en opeens wil je weer heel graag naar huis, dan zeggen we dat je "heimwee" hebt. Wat een gek woord is dat eigenlijk "heimwee" En dat klopt! Het is namelijk eigenlijk een Duits woord en het betekent Thuis (Heim) Pijn (Weh). Je hebt dus echt pijn naar thuis. En dat is heel verdrietig. In Duitsland is er ook een woord voor zin hebben om weg te gaan. Dat is dus precies het tegenovergestelde van heimweh en heet dus ook "Fernweh." Dan heb je dus juist zin om weg te gaan en spannende dingen mee te maken. Dat woord bestaat niet in het Nederlands. In Nederland hebben we dus eigenlijk alleen maar heimwee...

pagina

Tot in de puntjes...

Teken jij alle puntjes aan elkaar?
Dan kun je zien wie er weleens uit
logeren gaat.

What's next?

Nieuwsgierig naar hoe het anders kan. Slimmer. Beter. Zo zijn onze klanten. Ondernemend, vermogend, maar vooral: heel benieuwd. Ook bij ING Private Banking kijken we steeds vooruit. Met innovatieve apps en tools, maar ook in onze persoonlijke adviezen en dienstverlening. Spreekt die mentaliteit u aan? Dan is een afspraak de volgende stap.

Wilt u samen de beste oplossingen vinden?
Nieuwe mogelijkheden verkennen?
Ik denk graag met u mee.
U kunt mij bereiken op 06 13 18 62 14 of op Jacomina.Martens@ing.nl

Jacomina Martens
 Private Banker Den Haag

DE DUINOORDSCHOOL

Tekst en fotografie Abe van der Werff

De Duinoordschool is in 1903 opgericht als particuliere school. Sinds 1905 konden scholen voor bijzonder onderwijs een bijdrage van het Rijk ontvangen en daarom registreerde de school zich met de naam: 'Haagse schoolvereniging tot stichting en instandhouding van het Christelijk onderwijs'. Hier begonnen de jaren van de verzuiling.

De Duinoordschool hoek Mauritslaan, Van Bleiswijkstraat

Onze maatschappij was onderverdeeld in verschillende politieke of levensbeschouwelijke opvattingen

Met verzuiling bedoelen we dat onze maatschappij was onderverdeeld in verschillende politieke of levensbeschouwelijke opvattingen. De zuilen stonden op zichzelf en hadden hun eigen organisaties, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, media en politieke partijen. Onderling werkten ze niet of nauwelijks met elkaar samen. Dit veranderde na 1960 onder invloed van vooral televisie en de hang naar democratisering en emancipatie. Individuen maakten niet langer hun keuzes omdat ze bij een ideologische groep horen, maar op basis van eigen afwegingen. Hoe die maatschappelijke veranderingen ook uitpakt, ons land heeft altijd de grondwettelijke vrijheid behouden van richting en inrichting van onderwijs. Zo tref je openbaar onderwijs aan naast bijvoorbeeld katholieke, christelijke of moslim scholen. Dus ook de eigentijdse Duinoordschool met zijn protestant-christelijke achtergrond.

Hoe actueel zijn die ideeën in deze tijd!

Ik maak kennis met Ruud Fabrie, directeur van de Duinoordschool. Aanstekelijk vertelt hij over de geschiedenis van de school en het huidige onderwijs. Hij is er al 17 jaar directeur, maar een bedaagde directeur zou je hem niet noemen. De school werd opgericht in de geest van de vernieuwende ideeën van Jan Ligthart, zelf jarenlang schooldirecteur in de Schilderswijk. Zijn vertrouwen in kinderen was heel groot en door vragen te stellen kun je kinderen aanzetten tot denken en stimuleren om te leren. Hoe actueel zijn die ideeën in deze tijd! De school doet hetzelfde in 2017. Zo denkt de school met thematisch onderwijs, waarbij thema's als bijvoorbeeld 'water' en 'voeding' centraal staan voor een bepaalde periode, hetzelfde te bereiken; intrinsiek gemotiveerde kinderen. Docenten brengen accenten aan binnen de thema's. De Duinoordschool wil prikkelend en ontdekkend onderwijs geven. Dit vernieuwingsproces zal de school in 2018

volledig ingevoerd hebben. Momenteel proberen ze nog allerlei werkvormen en ondersteuningsvormen uit om zeker te zijn dat de kinderen blijven leren wat de kerndoelen voor schrijven. Hoe zou Jan Ligthart kijken naar deze onderwijskundige vernieuwingen en wat zou hij vinden van het werken met de huidige nieuwe media zoals de IPad en de iPhone binnen het onderwijs? Ruud Fabrie denkt zonder meer positief, trouwens net als de inspectie van het onderwijs dat nu doet. Die inspectie volgt de maatschappelijke ontwikkelingen op de voet en stimuleert het primair onderwijs te experimenteren binnen het onderwijs en kinderen meer actief te laten worden in het leren. Een themaonderzoek naar de lessen wereldoriëntatie in 2015 van de onderwijsinspectie gaf een beeld van weinig verandering in 50 jaar!

Ruimte maken

Bij de nieuwbouw in 1994 heeft de Duinoordschool grond verkocht aan de Zorgvlietkerk en hebben ze samen een gebouw neergezet met het concept: 'samen bouwen, samen gebruiken'. Dat heeft jaren goed gewerkt. De kerkgemeenschap is

ondertussen verhuisd naar de Badkapel en de school is eigenaar van de kerk geworden. Met de architecten worden plannen gemaakt om de kerkruimte te verbouwen voor onderwijs- en kinderopvang doeleinden. Het nieuwe leren kan zo binnen het onderwijs en de opvang een plek krijgen. Een prachtige kans om een uitdagende leer- en speel omgeving te creëren, waarbij ideeën voor een theaterzaal, kookeilanden, hoeken waar kinderen in kleine groepjes met moderne media kunnen werken. Theater? Ja, de school vindt cultuur heel belangrijk voor de ontwikkeling. In samenwerking met het Nederlands dans-theater is er al een programma voor dans voor de onderbouw ontwikkeld. Dansers van het Nederlands Dans-theater geven lessen aan kinderen van de groepen 1 t/m 5. Leden van het Residentie Orkest geven lessen over instrumenten voor de groepen 6, 7 en 8. In groep 7 spelen de kinderen zelfs mee in het orkest. Daar zal dus een podium goed bij passen! Kiest het ministerie van Onderwijs voor een breed vakkenaanbod, dit was bij de Duinoordschool al de gewoonte. Daarom vindt deze school het ook zo belangrijk dat leerlingen zich open stellen voor kunstzinnige aspecten. "Kinderen moeten kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging en daarop kunnen reflecteren." Zo staat het in het cultuurplan van de Duinoordschool van 2017. Ik las dit met genoegen.

Kleinschalige school, ouders hebben grote belangstelling

De school heeft gemiddeld 256 leerlingen (acht groepen van 32 kinderen) en die wonen in hoofdzaak in het Statenviertel en Scheveningen. De kleinschaligheid spreekt veel buurtbewoners aan. Er is traditioneel een wachtlijst. Omdat ouders op meerdere scholen inschreven en onduidelijk was hoeveel plek er was, bepaalde de gemeente dat ouders nog maar op één school in konden schrijven. Ook dit werkte niet naar tevredenheid en het beleid werd aan gepast. Nu kunnen kinderen vanaf hun derde

jaar op meerdere scholen inschrijven en de scholen moeten binnen zes weken beslissen over de plaatsing. Hopelijk werkt deze nieuwe regeling naar ieders tevredenheid.

“We willen niet meer leerlingen... Dat gaat ten koste van de intimiteit. Dat willen we niet.”

Bij zoveel belangstelling zou je verwachten dat er wel uitbreidingsplannen van de school klaarliggen. “Nee” zegt directeur Fabrie. “We hebben wel recht op meer ruimte, maar we willen niet meer leerlingen. Als je over die grens van 256 kinderen zou willen, ontstaat er een grotere school met een complexere organisatie. Dat gaat ten koste van de intimiteit. Dat willen we niet.” Waar gaan de kinderen die hier van school komen, naar toe? Vanaf groep 7 bezoeken leerlingen met hun ouders al open dagen in het voortgezet onderwijs. Ze hoeven pas een jaar later te beslissen. Tussen de Duinoordschool en bijvoorbeeld het VCL, Sorghvliet, Populier, Dalton en Maerlant bestaan goede relaties. Die scholen komen ieder jaar vertellen over hun mogelijkheden. Ouders vinden een groep van 32 kinderen eigenlijk wel erg groot. Daar is door de schoolleiding goed naar gekeken. Is een groep van 26 leerlingen mogelijk en ook wenselijk? Moet je bijvoorbeeld voor gymnastiek, handvaardigheid of computerlessen groepen gaan splitsen? En dan extra leerkrachten aantrekken? De school kiest voor stabiliteit en een betrouwbare bekostiging van de docenten. Uit wetenschappelijk onderzoek bleek dat lesgeven aan een groep van 26 kinderen niet tot betere resultaten leiden dan aan 32 kinderen. Maar een nog kleinere groep van 16 scoort wel duidelijk hoger. Dat zou echter onbetaalbaar zijn.

De rol van wetenschappelijk onderzoek in het onderwijs is nu niet meer weg te denken. Docenten laten zich geregeld bijscholen en ook de directeur moet zich iedere vier jaar aantoonbaar ontwikkelen. Als professionele ontwikkeling is dit heel goed, het gevolg is wel dat de werkdruk verder is toegenomen. Ook omdat gestimuleerd wordt dat docenten in het basisonderwijs een Master halen en zich door ontwikkelen, is het opleidingsniveau niet veel anders is dan in het voortgezet onderwijs en lijkt een aanpassing van de beloning voor de hand te liggen. De politiek hikte daar tegenaan, nu lijkt er eindelijk toch beweging in te komen.

Christelijke identiteit, midden in de maatschappij

De Duinoordschool heeft een Christelijke achtergrond. Hoe merk je dat? Een commissie ‘Identiteit’ verzorgt samen met vrijwilligers van de Bethelkerk activiteiten. Zo kwam afgelopen jaar de dominee in de klas vertellen over zijn werk en werd er met de muziekleerkracht inhoud gegeven aan Pinksteren en Hemelvaart. In een ontmoetingstraject vierde de school Pasen met de Hindoestaanse Shri Vishnuschool en lieten de kinderen

een levensgroot kruis dragen. De kinderen van de Duinoord-school gingen naar een hindoe tempel om te leren over het hindoeestaanse geloof.

De school begon ooit op het Sweelinckplein met 28 meisjes. Die kinderen waren toen nog ‘intern’. Een eeuw later gaf de school in een mooi geïllustreerd boek uit met historische bijzonderheden. Er was sprake van een opheffingsvergadering ten gevolge van het geringe aantal leerlingen in de beginjaren en de weigering tot bekostiging van de overheid. Uiteindelijk werd het besluit niet uitgevoerd. Verder veel informatie over het onderwijs in de wereldoorlogen en de enorme ontwikkelingen in het onderwijs. In het boek staan ook bekende namen: Martin van Rijn was er bestuurslid; Paul van Vliet zat er ooit in de kleuterklas. Geen namen die mij bij christelijk onderwijs meteen te binnen zouden schieten. Piet Hein Donner (voorzitter) en Nico ter Linden (leerling) passen meer in het plaatje van de school. Bij het jubileumfeest vond Piet Hein Donner nog tijd voor een toespraak op de school. Er waren ‘omstandigheden’: het kabinet was net gevallen en als informateur van de nieuwe regeringsploeg moest hij eigenlijk vergaderen.

Een school kan niet los van de maatschappij worden gezien, zeker de Duinoordschool niet.

Dit is de laatste aflevering in een serie over scholen in het Statenkwartier. Vooraf gingen de Mozaïekschool in de Van den Eyndestraat, de Duitse Internationale School in de Van Bleiswijkstraat, Basis-school Statenkwartier in de Van Beverningkstraat en het Maris College in de Antonie Duyckstraat.

Kijk! KNOESTER BV

MEESTEROPTIEK

Frederik Hendriklaan 228 - Den Haag - 070-3061985 - www.kijkknoester.nl

Back to school!

Voor scherp zicht op smartboard en tablet
ga je naar de Kijk! Junior Club

De grootste collectie kinderbrillen
van Den Haag en omstreken

Adverteren in de Statenkoerier?

Formaten (breed x hoog) en tarieven per plaatsing:

1/1 pagina	185 x 251 mm	€ 550,00 (omslag € 750,00)
1/2 pagina	185 x 123 mm	€ 375,00 (omslag € 550,00)
1/2 pagina	90 x 251 mm	€ 375,00 (omslag € 550,00)
1/3 pagina	185 x 80 mm	€ 250,00
1/3 pagina	90 x 165 mm	€ 250,00
1/6 pagina	90 x 80 mm	€ 120,00

Mail voor meer informatie: kroemer@kpnmail.nl

KIMMEL&CO
MAKELAARSKANTOOR

EXPERIENCE THE DIFFERENCE **ENJOY THE RESULTS**

BUYING AND SELLING | RENTING AND LETTING | PROPERTY MANAGEMENT AND VALUATION

Onno de With

Peter de Mos

Sophie Jonkers-
Leembruggen

Marianne de
Bruijn

Wassenaarseweg 31
2596 CE Den Haag

Telephone +31 (0)70 3 249 249

Fax +31 (0)70 3 244 002

E-mail info@kimmel.nl

Internet www.kimmel.nl

Voedingscentrum blijft een baken van betrouwbaarheid

IEDEREEN MOET ETEN

Tekst Jan Bron Dik Fotografie Abe van der Werff

Eten is in de mode. De belangstelling voor ons voedsel is enorm. Ook in deze tijd van overvloed moet iedereen eten. Maar wat? Hoeveel? En wat beter niet? Dat bracht ons op de gedachte om eens op bezoek te gaan bij het Voedingscentrum dat sinds 2000 in onze wijk haar thuisbasis heeft, aan de Eisenhowerlaan 108 in Den Haag. Op het kookpunt van de eiercrisis deze zomer spraken Abe van der Werff en ik met Roy van der Ploeg (1969), woordvoerder van het Voedingscentrum.

Ontstaan uit schaarste

In 1941 richtte de overheid een 'Voorlichtingsbureau van den Voedingsraad' op vanwege de schaarste in de Tweede Wereldoorlog. Het doel was om de huisvrouw, want voor haar was het bedoeld, te informeren hoe zij met weinige middelen toch een volwaardige maaltijd kon bereiden. Later in de oorlog zelfs voedsel te bereiden uit ongebruikelijke grondstoffen. Bloembollen, hoe maak je die klaar? Dat klinkt nu schrijnend, maar het was waar.

In 2000 ontstond de Stichting Voedingscentrum Nederland, een semi-overheidsinstelling, uit een fusie van vier voedingsinstanties. Waarom die overheidsaandacht voor voeding? Roy: "De overheid wil dat haar burgers goede informatie kunnen vinden over gezonde, veilige en duurzame voeding. Daarom krijgt het Voedingscentrum een basissubsidie. Daarnaast zijn er actuele onderwerpen, waarvoor we een projectsubsidie krijgen. Kijk bijvoorbeeld naar de vele schoolkantines. Tien jaar geleden waren er veel te veel snacks in en rond de school, snoep- en frisdrankautomaten, alles heel gemakkelijk verkrijgbaar. Erg ongezond, dus dat moet anders. Mooi, maar hoe? De overheid vroeg het Voedingscentrum hoe te handelen. Wij ontwikkelden: 'De gezonde schoolkantine', een ondersteuningsprogramma voor een gezond kantineaanbod. School is dé plek om kinderen bewust te maken van gezond en duurzaam voedsel. Werken aan gezondheid op school loont. Het draagt bij aan betere schoolprestaties, minder schoolverzuim en een gezondere leefstijl." Jamie Oliver voerde in Engeland een kruistocht tegen de ongezonde schoolmaaltijden. Dat gaf het Nederlandse Voedingscentrum nog meer wind in de zeilen. Er worden natuurlijk veel meer adviezen uitgebracht, bijvoorbeeld over borstvoeding en maatregelen om voedselverspilling tegen te gaan. Persvragen over politieke voorstellen, zoals een 'vleestax', verwees het Centrum naar het ministerie. Roy: "Wij hebben geen verstand van belastingen, wij doen niet aan politiek en kunnen het effect van dergelijke maatregelen niet overzien."

Overvloed heeft ook nadelen

Niet de eiercrisis vormde de aanleiding voor dit gesprek, maar de uitzending van VPRO Zomergasten op 23 juli met Rosanne Hertzberger. Die bewuste avond met deze markante microbioloog en schrijver/columnist stond voor een groot deel in het teken van ons voedsel. Over waarheid en wantrouwen, dieethypes en de nuchtere feiten uit onderzoek naar voedsel. "Iedereen moet eten", beaamt ook Roy. "En er is altijd discussie over ons voedsel. Nu dus de eiercrisis. Maar denk bijvoorbeeld ook aan het gesjoemel met paardenvlees, de discussie over afhaalmaaltijden, multipreparaten, veganistisch eten voor kinderen, Superfoods, het mijden

Roy van der Ploeg voor het Voedingscentrum aan de Eisenhowerlaan

van E-nummers en de Green Happiness. Om maar een paar actuele topics te noemen." Daar haken we op in. Veel mensen geloven dat ons eten tegenwoordig slechter is dan vroeger. Roy: "De veiligheid van ons eten is op hoog niveau. We weten steeds meer over het effect van een gezond voedingspatroon. Bijvoorbeeld op het verkleinen van het risico om chronische ziektes zoals diabetes en hart- en vaatziekten te ontwikkelen." Waarom is er dan zoveel ongeloof en wantrouwen over ons voedsel? "Dat heeft diverse oorzaken. De westerse mens heeft door de industriële voedselproductie alles voor handen. Maar dit heeft ook een duidelijke keerzijde. Onze eetgewoonten zijn er niet meer uitsluitend op gericht om ons te voeden. We eten ook veel dingen alleen omdat we ze lekker vinden, en dat continue snacken kan leiden tot overeten. En het zit nu eenmaal in onze genen om vooral zoete en vette voedingsmiddelen lekker te vinden."

Dieethypes

Verder willen mensen snel afvallen, een 'quick fix'. Er zijn ideale diëten zijn gelanceerd, waar mensen achteraan liepen. Veel diëten hadden door hun gemak een aantrekkingskracht. Maar gezond eten kost veel wilskracht en uithoudingsvermogen. Het vereist een evenwichtig, compleet menu. Als we daar niet bewust mee omgaan maar teveel eten of snoepen, teveel suikerhoudende dranken of alcohol drinken, worden we alsmaar dikker. Met alle gevolgen van dien. Als we dat inzien en aan het diëten

slaan, is het vaak al te laat. Afvallen wordt een helse opgave en is daardoor gedoemd te mislukken, het zogenaamde jojo-effect. De vele 'baanbrekende' diëten die er door de jaren heen zijn geweest, zijn het bewijs. Denk aan de diëten van Dr. Atkins, Montignac, de 'Voedselzandloper', het ontslakken, de sapkuren of Sonja Bakker. "Nee", concludeert Roy, "het 'succes' van een dieet is vooral te danken aan uitgekookte marketing. Via de moderne social media worden door voedingsgoeroes bepaalde voedingswijzen heel verleidelijk gepropageerd, die lang niet altijd deugen."

Waarschuwen tegen onzin

Is dat ook de reden waarom de dieethypes van nu aanslaan? De Superfoods, anti-brood, E-nummers vermijden, Green Happiness? Roy: "Kijk, iedereen kan zich gezondheidscoach noemen, het is geen beschermde titel. Als onderzoek iets anders uitwijst, is hun reactie: 'Hallo, ik voel het toch zelf? Voor ons werkt het. Ook voor onze enthousiaste cliënten, die er baat bij hebben'. 'Natuurlijk is iedereen vrij om zelf te bepalen wat hij of zij eet', benadrukt Roy. "Dat is prima, zolang het maar niet de plaats inneemt van een gevarieerd eetpatroon. Wij grijpen alleen in als er gevaarlijke onzin wordt verteld. Bijvoorbeeld door foodblogger Rens Kroes, de zus van het beroemde fotomodel Doutzen Kroes. Die 'Powerfoods' aanraadt, voor een 'happy & healthy lifestyle'. Zij raadt haar volgers aan om elke ochtend bij het ontbijt een glas klei te drinken 'om je lijf op te schonen'. Nou, en wie wil er niet zo goed uitzien als Rens Kroes? Maar dat hebben we aan de kaak gesteld, want het is precies andersom. Niet de modder reinigt jouw lichaam, maar jouw lichaam reinigt de modder. Wie weet welke zware metalen allemaal in die modder zitten?"

Superfoods en E-nummers

Ook van de Superfoods-hype, met de talloze zaden, vitamines en antioxidanten maakte het Voedingscentrum gehakt. Roy: "Een marketingtruc, Superfoods bestaan gewoonweg niet. Het zijn geen wondermiddelen waarvan je afvalt, die je meer energie of een beter libido geven. Veel vitamines, mineralen en antioxidanten komen ook voor in 'gewone' voedingsmiddelen zoals tomaten, broccoli en koolsoorten." In de slipstream van deze hype gaat men ook bepaalde toegevoegde stoffen mijden, de gewraakte E-nummers, door Europa goedgekeurde toevoegingen om producten langer goed te houden of van extra smaak of kleur te voorzien. Het Voedingscentrum vindt de angst hiervoor onterecht: "E-nummers zijn veilig, het zijn bijvoorbeeld toevoegingen gericht om eten langer houdbaar te maken. Wel is het zo dat veel E-nummers vaak in sterk bewerkte producten zitten die slechter zijn voor mensen, zoals chips en snoep. Dat heeft dus niks met de E-nummers te maken, maar juist met de grote hoeveelheden suiker en verzadigd vet."

The Green Happiness

Ook waarschuwt het Voedingscentrum voor het dieet Green Happiness, bedacht door de diëtisten Merel van Carlsburg en Tessa Moorman. Twee stralende blonde vrouwen die op een tropische locatie in hun yogabroek gelukkig zitten te wezen. Daar spiegelen mensen zich graag aan, één lange reclamespot voor een succesvol en gezond leven. Deze dames willen ons allemaal veganistisch laten eten, en schrijven zo ongeveer elk fysiek kwaaltje toe aan een verkeerd eetpatroon. En die in hun blog de ruim tweehonderdduizend volgers voedingsadviezen geven die wetenschappelijk kant noch wal raken. De al hierboven genoemde microbioloog Rosanne Hertzberger velde over de risico's

van hun dieet een vernietigend oordeel. De gevolgen kunnen onherstelbaar zijn: botontkalking, verzwakte spieren en verminderde weerstand, want je hebt eiwitten nodig om je immuunsysteem intact te houden. Ook de bekende culinair journaliste Karin Luiten zei dat het dieet van The Green Happiness veel te ver gaat en waarschuwde onlangs in RTL Late Night dat “we in Nederland de weg kwijt zijn over wat gezond is”.

Zijn we inderdaad de weg kwijt? Vegetarisch eten is hot, er is grote weerstand tegen de bio-industrie.

Roy: “Foodbloggers als Tessa en Merel propageren een voedingspatroon waarbij je, als je dat structureel volgt, tekorten aan voedingsstoffen kan oplopen. Bewust eten, dáár gaat het om. De ‘slechte’ dingen met mate, maar denk alsjeblieft niet dat je je eigen doodvonnis tekent wanneer je soms snoept of eens zin hebt in een frikadel.” Bij alle diethypes hanteert het Voedingsbureau al jarenlang dezelfde strategie: niet alarmeren, niet sussen, wel informeren. Dat doet het Voedingscentrum met onder meer met haar prachtige website, die allerwege ook inhoudelijk wordt geroemd: “Met al onze expertise over gezond, duurzaam en veilig voedsel en onze deskundigen op het gebied van voeding en gedrag zijn we de afgelopen tien jaar, zeker met alle moderne media, één grote communicatieclub geworden.”

De Schijf van Vijf

Is het Voedingscentrum misschien niet overal bekend, de Schijf van Vijf kent iedereen wel. Dit voedingsadvies voor het Nederlandse volk werd in 1953 geïntroduceerd en was meteen een begrip. Je at elke dag iets uit alle vakken van de in vijven verdeelde cirkel en je zat goed. Zo werd gezond eten geruststellend overzichtelijk. Een fantastisch concept: de Schijf van Vijf. Maar na dertig jaar meenden de voedselvoorlichters dat de Schijf ouderwets geworden was en achterhaald. In 1981 werd hij afgeschaft en vervangen door de Maaltijdschijf en later door de Voedingsschijf. Beide modellen werden echter nooit zo bekend en populair als de Schijf van Vijf. En zo gebeurde het dat in 2004 de Schijf opnieuw werd vormgegeven en weer werd geïntroduceerd. Bij het grote publiek was de Schijf van Vijf nooit weggeweest. Het Voedingscentrum komt nu regelmatig met een nieuwe versie, op basis van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht. De nieuwste werd vorig jaar gelanceerd. Suiker, zout en verzadigd vet zijn in de ban gedaan, overconsumptie hiervan is een echte sluipmoordenaar.

Worst wordt ontraden, vlees moet liefst mager zijn en van rood vlees moet je niet teveel eten. Nieuw is het dagelijkse handje noten. Ongezouten. Het Voedingscentrum heeft zo al heel wat maatschappelijke en wetenschappelijke invloeden ondergaan. Onveranderd blijft de doelstelling van het Voedingscentrum: iedereen in Nederland een gezond, veilig en meer duurzaam eet- en leefpatroon.

Een paar jaar geleden kromp de organisatie. Enerzijds door opgelegde bezuinigingen, anderzijds door gedragsverandering bij de consument. Men belt en mailt niet meer zo vaak met het Voedingscentrum voor persoonlijk advies; de Consumentenlijn werd opgeheven. Het kantoor werd toen eigenlijk te groot, de reisafstand voor sommige medewerkers te lang. Kortom: verhuizen, dat gaat dit najaar gebeuren. Naar de Bezuidenhoutseweg, dichtbij het station. Het Statenviertel neemt dan afscheid van een graag geziene instelling.

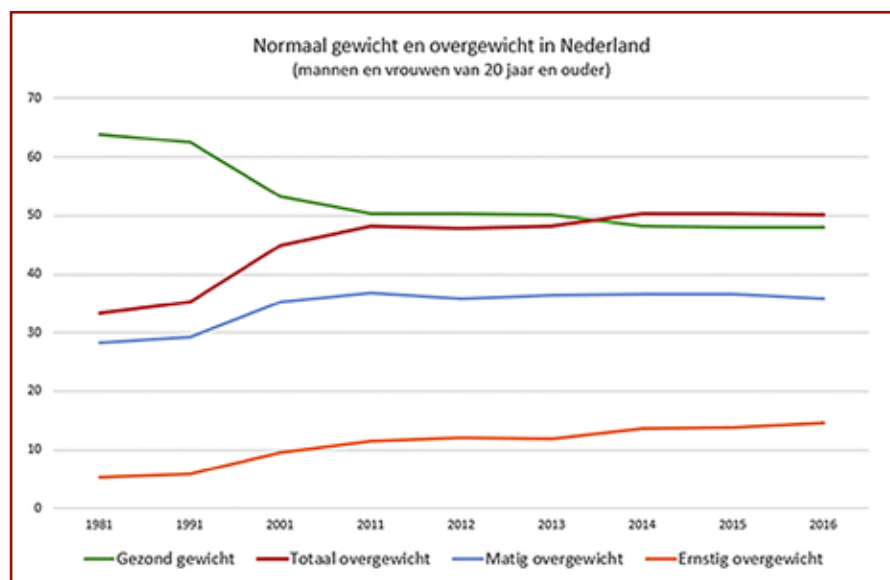
Wat is de grootste verdienste van het Voedingscentrum? En wat ziet u als de grootste bedreiging?

Roy: “Ik denk dat door de jaren heen - met overigens kleine stapjes, op een paar punten de meeste winst is geboekt. In de eerste plaats: er lijkt de laatste jaren geen verdere stijging te zijn van het aantal mensen met overgewicht. Eén op de twee mensen is te zwaar. Dat is veel teveel. Maar er lijkt een stabilisatie te zijn (zie grafiek). Daarnaast het toenemende succes van gezonde schoolkantines: steeds meer schoolkantines verkopen voornamelijk gezond eten en drinken. En verder de recente acties om voedselverspilling tegen te gaan: de verspilling lijkt licht te zijn gedaald, van 48 kilo per persoon per jaar, naar 41 kilo.

“De grootste bedreiging vind ik het enorme aanbod van eten in onze huidige leefomgeving. Kijk om je heen, werkelijk overal kun je eten krijgen. Ook in scholen en ziekenhuizen. Als je ’s avonds moe bent, heb je trek. Als je dan bijvoorbeeld aankomt op een station is er overal eten voorradig. Vaak alleen vet en zoet eten, met veel calorieën en weinig voedingsstoffen, de verleiding is dan wel erg groot.”

Voor meer informatie

www.voedingscentrum.nl

Hoe het percentage volwassen Nederlanders met overgewicht zich sinds 1981 heeft ontwikkeld.
Bron: Gezondheidsenquête van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Celeste
HAUTE PARFUMS

Acqua di Parma
Annick Goutal
Caudalie
Cire Trudon
Creed
Diptyque
Geo F. Trumper
Leonor Greyl
Lorenzo Villoresi
Mason Pearson
Molton Brown
Parfums Houbigant
Penhaligon's
Serge Lutens

FREDERIKSTRAAT 963
WWW.CELESTE-PARFUMS.NL

NU 20% KORTING OP RAAMDECORATIE

- Rolgordijnen • Duo rolgordijnen • Plissé gordijnen
- Verticale lamellen • Vouwgordijnen • Vlinderjaloezieën
- Horizontale jaloezieën • Houten jaloezieën

Briedé

Laan van Nieuw Oost Indië 72 (hoek Theresiastraat) 2593 BW Den Haag
Tel.: 070 - 383 82 75, Fax.: 070 - 381 46 37, www.decohomebriede.nl

Geldig tot 1 oktober 2017. Niet geldig i.c.m. andere acties. Vraag in de winkel naar de deelnemende merken en actievoorwaarden.

EEN WINKELGESCHIEDENIS IN VOGELVLUCHT

Wat de gemeente Den Haag in 1905 heeft bezielde om de Aert van der Goesstraat door die naam een eigen status toe te kennen, zal altijd wel een raadsel blijven. Het zou in ieder geval logischer zijn geweest om de slechts circa vijftig huizen daar simpelweg door te nummeren als laatste stuk van de Frederik Hendriklaan.

“Begrensd door het groen van Stadhoudersplantsoen en Frederik Hendrikplein vormde de Aert van der Goesstraat van oudsher de verbindende winkelschakel tussen Valeriusstraat en Frederik Hendriklaan”

Begrensd door het het groen van Stadhouderplantsoen en Frederik Hendrikplein vormde de Aert van der Goesstraat van oudsher de verbindende winkelschakel tussen Valeriusstraat en Frederik Hendriklaan. Lastenstijging en dalende inkomsten deden sinds de jaren 1970 vooral de kleinere ondernemers in deze drie winkelgebieden het veld ruimen. Met name de Valeriusstraat is hierdoor ingrijpend van aanblik veranderd. Aert van

Aert van der Goesstraat, richting Frederik Hendrikplein ca. 1930. Collectie Haags Gemeentearchief

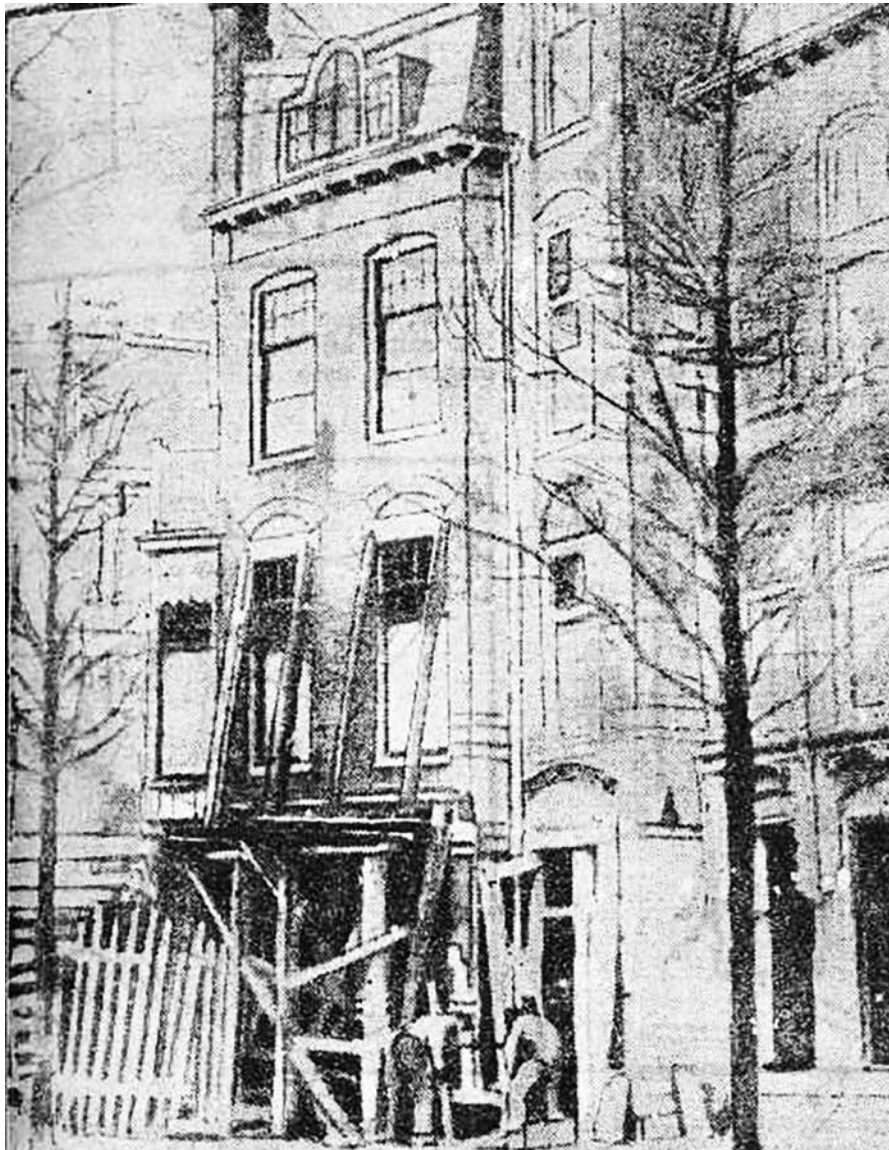

Aert van der Goesstraat, richting Frederik Hendrikplein 2017

der Goesstraat en Frederik Hendriklaan hebben daarentegen aan levendigheid nauwelijks ingeboet. De fikse uitbreiding van het aantal horecagelegenheden met een terras voor de deur en de komst van diverse speciaalzaken bestendigden op deze locaties de aanloop. Anders dan de Frederik Hendriklaan, welke zich pas sinds de jaren 1920 in een meer breder verband tot een winkelstraat van niveau en allure ontwikkelde, kon men op de Aert van der Goesstraat van meet af aan terecht voor een boodschap of andere aankoop. Omstreeks 1910 vond men hier al een slager een banketbakker, een kledingzaak, een apotheek en een kantoorboekhandel, die tevens als postadres fungeerde. In de jaren nadien kwamen daar onder meer nog bij een kruidenier in de vorm van grootgrutter Albert Heijn, een drogist, een groenteboer, een bloemist, een schoenzaak en een postzegelhandel. Tegen 1940 bestond het winkelbestand inmiddels uit zo'n 25 zaken. In de Haagsche Courant verschenen tussen 1910 en 1943 advertenties zoals bij dit artikel afgedrukt. Duidelijk daaruit wordt in elk geval dat een net uiterlijk en optreden in die dagen bepalend waren bij de aanname van personeel.

Samenwerking winkeliers

Bij gemeenschappelijk geplande evenementen werd en wordt door de ondernemers van Frederik Hendriklaan en Aert van der Goesstraat wel steeds overleg over de uitvoering hiervan gevoerd, maar die besprekingen kenmerken zich sinds generaties door een zekere stroefheid. De voor het eerst publiekelijk vastgelegde botsing der geesten (of liever die der portemonnees) dateert uit 1929, toen de winkeliers van de Aert van der Goesstraat op financiële gronden afzagen van deelname aan de lichtweek, een eerbetoon aan Edison, de uitvinder van de gloeilamp. Dit "gebrek aan offervaardigheid", zoals de courant Het Vaderland het op 11 november 1929 verwoordde, viel bij de ondernemers van de Frederik Hendriklaan bepaald niet in goede aarde. De grote economische crisis van de jaren 1930 zou echter noodgedwongen een nauwere samenwerking bewerkstelligen. Via diverse gezamenlijk ondernomen acties werden toen namelijk alle zeilen bijgezet om het publiek naar Frederik Hendriklaan, Aert van der Goesstraat en Valeriusstraat te blijven trekken. Zo dateren het aanbrengen van kerstverlichting én de intocht van Sinterklaas beide uit die dagen. De Goedheiligman maakte er op 25 november 1931 zijn entree. Voorafgegaan door het muziekkorps Kunst

Instortingsgevaar op nr. 34 in 1924. Bron: Delftsche Courant, d.d. 31 januari 1924

Brand op nr. 7 in 1931. Bron: Haagsche Courant, d.d. 22 december 1931

na Strijd maakten Sint en Piet op die dag onder grote publieke belangstelling per postkoets een rijtoer over de feestelijk versierde Valeriusstraat, Aert van der Goesstraat en Frederik Hendriklaan. De rijtoer werd op 2 en 5 december met evenveel succes herhaald. Voor zover bekend, is dit de eerste maal geweest dat de kindervriend in onze stad zo'n groots onthaal ten deel viel. Een jaarlijkse traditie werd ermee geboren.

“In de jaren 30 van de vorige eeuw reed Sinterklaas voor het eerst door het Statenkwartier”

Landelijke pers

In de vooroorlogse jaren haalde de Aert van der Goesstraat drie maal de landelijke pers. De eerste keer was in juni 1917, toen er een werkstaking uitbrak onder het zes man tellende personeel van de meubelmaker L.M. Van Dijk, die een zaak had op nr. 2 [nu: Bagels & Beans]. Dit verzette zich tegen het feit dat hun werkgever weigerde een collectieve arbeidsovereenkomst voor hen af te sluiten. De staking duurde drie weken en eindigde ermee dat Van Dijk door de knieën ging. Hij zou in de oorlogsjaren nog naam maken als vice-voorzitter van Winterhulp, de nationaal-socialistische organisatie voor maatschappelijke hulpverlening. De tweede keer was in januari 1924, toen onder het hoekpand Aert van der Goesstraat-Van Loostraat een grondlaag verschoof, waardoor de fundering verzakte en het pand in kwestie dreigde in te storten. Om dat gevaar te keren werd de gevel met palen en balken gestut, terwijl aan het herstel van de fundamenteën werd gewerkt. Dat is gelukt, want het bewuste pand staat er nog steeds. Op de begane grond zit nu de biologische keurslagerij van Ruud de Ruijter. En de derde keer was eind december 1931, toen drogisterij De Eenhoorn op nr. 7 [nu: café The Old Jazz] volledig uitbrandde. De drogist wist zich met de kassa nog tijdig in veiligheid te stellen. Maar dat was vrijwel het enige – naast vrouw en kind, die over de schutting naar de tuin van de burens waren ontkomen – wat uit de vuurzee werd gered, aldus het Algemeen Handelsblad.

In oorlogstijd en nadien

Eind november 1942 gelastte de Duitse bezetter dat het Statenkwartier binnen

2 weken ontruimd diende te zijn. Gezien de logistieke problemen die deze massale evacuatie met zich meebracht werd die periode uiteindelijk opgerekt naar begin maart 1943. De enige zaak die toen niet uit de Aert van der Goesstraat verdween, was kennelijk – zie de advertentie! – de kantoorboekhandel van G.D. Fintelman op nr. 48 [nu: De Kikkerkoning]. Het doet niet alleen de vraag rijzen over welke bijzondere contacten de man beschikte, maar ook waar hij in een totaal ontvolkte omgeving meende nog enige klandizie vandaan te halen.

Na de bevrijding in 1945 hernam het leven ook in de Aert van der Goesstraat gaandeweg weer zijn gewone gang. Verschillende van de vroegere ondernemers keerden er terug op hun oude stek. Maar er werden ook nieuwe zaken geopend. Zoals het bloemenhalletje op nr. 45, dat er tot 2006 heeft gezeten [nu: eethuisje De Javaan], en de Indische toko's van de familie Metselaar op de nrs. 27 en 29 [nu: La Vie Bohème en Oorwerk]. Met de komst eind jaren 1980 van de biologische supermarkt Gaia op nr. 35 werd de winkelfunctie van de Aert van der Goesstraat merkbaar versterkt. Ook de daar in 1996 geopende avondwinkel Twinny's op nr. 10, die zeker vanwege de openingstijden in een duidelijke behoefte voorzag, droeg hieraan bij. Andere zaken daarentegen sloten er in de laatste decennia om uiteenlopende redenen juist de deuren. Genoemd worden hier slechts de ijzerwarenhandel Van 't Schip op nr. 34, slagerij Van Heemskerk op nr. 15, het filiaal van (banket) bakker Paul Kaiser op nr. 8, groenteboer Warnaar op nr. 18, Smokers Paradise voor tabakswaaren en lectuur op nr. 32 en de kruidenierszaak van Ad en Ada Koppelaar op nr. 24. Er voor terug kwamen onder meer Ton Magdelijns Interieur Design, schoenmakerij Walraven, kapsalon La Joy en de patisserie van Philippe Galerne.

Gaia – na enige tijd Estafette te hebben geheten en onlangs herdoopt tot Odin – trok van meet af aan een geheel eigen publiek, ook van (ver) buiten het Statenkwartier. Dat deed jarenlang ook damesmode Black & White, die tot 2014 op nr. 19 [nu: Bodytec Lounge] was gevestigd. En dat doet nog steeds poelier Ammerlaan op nr. 26, die er inmiddels ruim 40 jaar zit en aldus de onbetwiste senior in de Aert van der Goesstraat is.

Met dank aan Marianne de Gilde-Westen uit de Van Loostraat. Wat een geheugen!

Fintelman's
boek- en kantoorboekhandel
blijft gevestigd
AERT v.d. GOESSTR 46-48
Tel. 55.03.03 2429

Spekslagerij.
Gevraagd een nette Winkelbediende, gewoon met het publiek om te gaan (goed loon.) 2399
Adres: P. MICHELSEN, Aert van der Goesstraat 1.

kopergravure 1750 Jacobus Houbraken
collectie Haags Gemeentearchief

Aert van der Goes

(Delft 1475 -1 november 1545)

- Studeerde aan de universiteit van Leuven.
- Advocaat en pensionaris van Delft (1508-1525).
- Landsadvocaat (raadspensionaris) van de Staten van Holland. (mei 1525 tot januari 1544)
- Hij schreef het *Register van de Dachvaerden der Staten's Lands van Holland* waarin hij de gebeurtenissen tijdens de vergaderingen van de Staten vastlegde.
- Een van zijn nazaten, Machteld van der Goes (1926-2016), woonde in het Statenkwartier en was nog enige jaren bestuurslid van het wijkoverleg van het Statenkwartier.

Thuiszorg die bij u past

De 4 zekerheden van Evita Zorg

- 1 altijd en direct inzetbaar
- 2 alle zorg en ondersteuning thuis
- 3 vaste zorgverlener die bij u past
- 4 volgens afspraak op afgesproken tijd

Evita Zorg levert ook thuiszorg in het Statenkwartier, bel voor informatie met onze wijkverpleegkundige.

Van Alkemadelaan 315
2597 AJ Den Haag
t 070-3141600

info@evitazorg.nl
www.evitazorg.nl

Yogashala

Yoga groeps- & privé lessen

Ten Hovestraat 8
Den Haag
06 237 387 51
yogashala.nl

have a look inside

Masman Bosman

accountants & belastingadviseurs

Masman Bosman is:

- Geïntegreerde aanpak
- Multidisciplinaire financiële dienstverlening
- Helder totaalresultaat

T. 070 - 33 80 500
Eisenhowerlaan 124
2517 KM Den Haag

www.masmanbosman.nl

Wij staan voor:

- Geïntegreerde benadering bij het oplossen van financiële vraagstukken
- Multidisciplinaire expertise op hoog niveau
- Persoonlijke benadering en korte lijnen

Tot onze cliënten rekenen wij:

- MKB ondernemingen
- Directeur grootaandeelhouders
- Vrije beroepers
- Stichtingen en verenigingen
- Particulieren

Especially for Expats:

- We provide a full-service concept (tax planning and filing)

Onze dienstverlening:

- Fiscale advisering zakelijk en privé
- Financiële (vermogens-) planning
- Actuele management informatie
- Beoordelen en samenstellen van jaarrekeningen
- Belastingaangiften
- (Wettelijke) controles
- Administratieve ondersteuning
- Secretariële diensten, waaronder een volledig Family Office concept

Vanuit ons kantoor aan de Eisenhowerlaan 124 bedienen wij dagelijks met ruim 35 medewerkers onze cliënten.

Villa Valentijn Den Haag
kinderdagverblijf

Kinderdagverblijf Villa Valentijn Den Haag (1^e kinderdagverblijf in het Statenkwartier) vanaf 1997 uw vertrouwde adres voor kinderopvang kunt u vinden aan de Frankenslag 145 in Den Haag. Ons landelijk registratienummer is 154505420.

Uitgebreide informatie kunt u vinden op onze website, t.w. www.villavalentijn.nl en emailadres info@villavalentijn.nl (zie ook Query code).

Telefonisch zijn wij te bereiken op 0854-890090.

Opvangvormen zijn o.a.: 40-, 48-, 52 weken p/j en flexibel.

Kinderdagverblijf Villa Valentijn Den Haag staat voor knusheid, gezelligheid en geborgenheid. Wij werken horizontaal. We hebben vier groepen in de volgende leeftijd: 3 mnd. - 1 jaar (Roze groep), 1 - 2 jaar (Gele groep), 2 - 3 jaar (Turquoise groep), 3 - 4 jaar (Rode groep). Waardoor we de kinderen op maat tijdens de verschillende ontwikkelingsstadia kunnen begeleiden en de overgang naar de basisschool optimaal is.

Bij Villa Valentijn Den Haag staat de ontwikkeling van het kind centraal.

Arent Nederlof Hans Korff de Gidts Carolus Delbeek

OOSTERHOF
makelaars

Koninginnegracht 34
2514 AC Den Haag
070 - 302 25 25

E-mail: info@oosterhofmakelaars.nl
Website: www.oosterhofmakelaars.nl

Aankoop en Verkoop Huur en Verhuur Taxaties

Sales and purchase services Appraisals Rentals Consultancy

Meesters in Makelen
óók in het Statenkwartier!

Met passende zorg, langer
zelfstandig en thuis bij Oldael

Zorggroep Oldael beheert twee woonzorgcentra in goede wijken in Den Haag, met ruime appartementen, een eigen keuken en begeleiding, zorg en verpleging op maat. U bent van harte welkom voor een rondleiding in **Aelbrecht van Beijeren** (Benoordenhout) en **Oldeslo** (Duttendel).

Bel voor een afspraak of meer informatie met onze cliëntadviseur op **070 - 530 05 08**

www.oldael.nl

Susanne
Sluyterman van Loo

UITVAARTBEGELEIDING

Om u goed te kunnen bijstaan bij de voorbereiding en de uitvoering van een persoonlijk, liefdevol en waardig afscheid beschouw ik 'goed kunnen luisteren' als mijn belangrijkste eigenschap. Luisteren om te begrijpen wat persoonlijk, liefdevol en waardig voor u betekent. Zodat ik op de achtergrond met oog voor ieder detail kan zorgen voor een afscheid waar met een warm gevoel op wordt teruggekeken.

Telefoon 06 37 27 57 77 (24 uur per dag bereikbaar)
contact@susannesluytermanvanloo.nl - www.susannesluytermanvanloo.nl

Wereldwinkel Scheveningen

De fairtrade cadeauwinkel

Elk product is met zorg en volgens eerlijke handelscriteria ingekocht

Stevinstraat 149
2587 ED Den Haag
tel: 070-3060851
www.wereldwinkelscheveningen.nl

facebook.com/wereldwinkelscheveningen

Saijai Wellness
Authentic Thai Massage & Wellness

**WELCOME
7 DAYS A WEEK!**

Statenkwartier Den Haag
Willem de Zwijgerlaan 76 B
t 070-2129000
www.saijai-wellness.nl

MajoLien-Stuc

Stukadoors- en Restauratiebedrijf

- Voor al uw stucwerk
- Reconstructie van ornamenten
- Restauratiewerk

S.C.S. Sadhoe
M 06 200 101 54 | Majoliienstuc@casema.nl
www.majoliienstuc.nl

Voor stukadoorswerk in woningen ouder dan 2 jaar slechts 6% B.T.W.
Lid van NOA

P R A K T I J K DE WESTDUIN

- acupunctuur • counselling • coaching •
- dry needling • fysiotherapie • voeding •
- medical taping • (psycho)therapie • EMDR •

- > burn-out?
- > blessures?
- > chronische spierklachten?
- > fibromyalgie?
- > migraine?
- > misbruik (geestelijk, fysiek, leeftijdsgerelateerd)?
- > onverwerkte ervaringen (trauma)?
- > spierknopen?

Westduinweg 76 - 2583 EK Den Haag
e: info@DeWestDuin.nl • www.DeWestDuin.nl
t: (070) 33 88 722

Need help for psychological or physical problems:
we speak English, wir sprechen Deutsch

Als het thuis even niet meer gaat

Herstellen of aansterken na een ziekenhuisopname?
Of tijdelijk dichtbij huis gerichte zorg nodig?

HWW zorg helpt u er weer bovenop!

Wilt u meer weten?
Klantenservice: (070) 379 33 00

hwwzorg.nl

HWW zorg
Haagse Wijk- en Woonzorg

De luxe van kwaliteit krijgt u bij ons gratis

ENGERING
S I N D S 1 9 0 6

www.engerling.nl

TOP 3
BEST BEOORDEELDE
MAKELAARSKANTOREN
DEN HAAG - 2016
(BRON FUNDA 2016)

9,3
funda
powered by nvm

 Korff de Gidts
Makelaardij

Van Boetzelaerlaan 1 | Den Haag | T 070 - 355 84 00 | www.korffdegidts.nl

ITALIA
Auto
CORSE

Specialist in **Alfa Romeo**
Onderhoud **Fiat** en **Alfa Romeo**
APK keuringen (*alle merken*) RDW-erkend
Schadeherstel (*alle merken*)
Verkoop nieuwe en gebruikte Alfa Romeo's

Alfa Romeo

Sonostraat 80 - 90, 2581 VP Den Haag.
Telefoon 070 - 354 18 42

www.italiaautocorse.nl

Tuin inrichten, renoveren of onderhouden...

 GROENSPECIALISTEN

Ontwerp, inrichting en onderhoud
van tuinen en groenvoorzieningen.

Voor meer informatie:
www.groenspecialisten.nl
Voorburg/ Pijnacker • Telefoon: 015 - 361 09 78

EXCLUSIEF
GESELECTEERD.NL

DE TUINEN
VAN
APPELTERTN

**GROEN
KEUR®**
GECERTIFICEERD
BEDRIJF

Service nummers

Stadsdeelkantoor Scheveningen

Scheveningseweg 303
www.denhaag.nl/contact
 Tel: 14070

Wijkagent

henry.stegehuis@politie.nl

Welzijn Scheveningen

Algemeen Maatschappelijk Werk
 en ouderenadviseurs
 Tel: 070 - 416 20 20
 Website: www.welzijnscheveningen.nl

Dienstenwinkel

Tel: 070 - 360 14 65

Algemene burenhulp (gratis)

Tel: 070 - 262 99 99

Wijk- en Dienstencentrum Couvéehuis

Frankenslag 139
 Tel: 070 - 3500694
<http://www.welzijnscheveningen.nl/statenkwartier/couveehuis>

Wijkbus Groot Scheveningen

Tel: 070 - 3385495 / 070 - 3385496

Spoedeisende huisartsenhulp SMASH

Maandag t/m donderdag 17.00 - 08.00 uur
 Weekeinde: vrijdag 17.00 uur tot
 maandag 08.00 uur. Tel: 070 - 3469669

Dienstdoende apotheken

Tel: 070 - 3451000

Tandartsdienst

Spoedgevallen nacht - weekend
 Tel: 070 - 3110305

Dierenartsen weekenddienst

Spoedgevallen nacht - weekend
 Tel: 070 - 3110307

DANS • MUZIEK • OPERA • SPEKTAKEL • CABARET • FAMILIE

EEN DAVEREND NIEUW SEIZOEN!

**BESTEL NU
 UW KAARTEN
 VOOR 17/18**

**ZUIDER
 STRAND
 THEATER**

PRÊT-À-PORTER OUTLET

EEN OUTLETSTORE MET EEN NIEUW CONCEPT,
LUXE MERKEN TEGEN SCHERPE PRIJZEN.

In de Designer Prêt-à-Porter Outlet vind je heel veel designermerken
 met kortingen tot wel 80%.

Kom gerust langs om een kijkje te nemen in de winkel aan de
 Javastraat 49 in Den Haag.

Merken die nu verkrijgbaar zijn:

Valentino - Missoni - Michael Kors Collection - Armani Collezioni - Amani Jeans - Etro - Fabiana Filippi White Label
 Fabiana Filippi Black Label - Natan - Blumarine - Blugirl - Fay - Luisa Cerano - Talbot Runhof - Moschino - Chloé
 Dolce Gabbana - Ralph Lauren - Scervino - Emilio Pucci

JAVASTRAAT 49, 2585 AE DEN HAAG - TEL: (070) 7371041 - WWW.PRET-A-PORTER-OUTLET.NL

CATS'HEUVEL APARTMENTS

STATENKWARTIER - THE HAGUE

LUXE KOOPAPPARTEMENTEN IN HET STATENKWARTIER

- 52 appartementen met woonoppervlakte van 89 m² tot 214 m² • hoge kwaliteit eikenhouten visgraat parketvloeren met vloerverwarming • volledig ingerichte en mooi afgewerkte Siematic keuken
- luxe uitgeruste badkamer(s) • elk appartement is voorzien van eigen buitenruimte(n) • elk appartement heeft een zonnige en een koele kant • eigen berging • privéparkeerplaats in parking met videobewaking
- servicemanager 5 dagen per week op locatie • video intercom en persoonlijk beveiligingssysteem

NU IN VERKOOP!

VRAAG NAAR DE ACTUELE BESCHIKBAARHEID

Nelisse Makelaarsgroep
070 – 350 14 00

WWW.CATSHUVELAPARTMENTS.NL

Frisia Makelaars
070 - 342 01 12